

Ekonomická
fakulta
Faculty
of Economics

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Ekonomická fakulta
Účetnictví a finanční řízení podniku

Bakalářská práce

Vedení daňové evidence a účetnictví u OSVČ provozující řemeslnou činnost

Vypracoval: Zlata Zimmermannová
Vedoucí práce: Ing. Hana Hlaváčková

České Budějovice 2017

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Zlata ZIMMERMANNOVÁ**
Osobní číslo: **E13177**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Účetnictví a finanční řízení podniku**
Název tématu: **Vedení daňové evidence a účetnictví u OSVČ provozující
řemeslnou činnost**
Zadávatel katedra: **Katedra účetnictví a financí**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cíl práce:

Komparace daňové evidence a účetnictví, vymezení výhod a nevýhod vedení daňové evidence a účetnictví a z toho vyplývající návrh opatření a změn pro konkrétní účetní jednotku.

Rámcová osnova:

1. Teoreticko-metodologické vymezení daňové evidence a účetnictví.
2. Možnosti zpracování daňové evidence a účetnictví.
3. Komparace daňové evidence a účetnictví.
4. Vymezení výhod a nevýhod vedení účetnictví a daňové evidence pro konkrétní účetní jednotku.
5. Návrh změn, případné doporučení přechodu mezi daňovou evidencí a účetnictvím.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**

Seznam odborné literatury:

1. DUŠEK, J. (2009). *Převod daňové evidence na účetnictví*. Praha : GRADA Publishing.
2. GRYGAROVÁ, M., HOMOLOVÁ, P. (2006). *Daňová evidence 2006 a přechod na účetnictví v příkladech*. Ostrava: Sagit.
3. MARKOVÁ, H. (2015). *Daňové zákony 2015*. Praha: Grada Publishing a.s.
4. RYNEŠ, P. (2015). *Podvojně účetnictví a účetní závěrka 2015*. Olomouc: Anag.
5. SEDLÁČEK, J. (2014). *Daňová evidence podnikatelů 2014*. Praha : GRADA Publishing.
6. ŠTOHL, P. (2015). *Daňová evidence 2015*. Znojmo: Vzdělávací středisko Ing. Pavel Štohl.

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Hana Hlaváčková
Katedra účetnictví a financí

Datum zadání bakalářské práce:

3. března 2015

Termín odevzdání bakalářské práce:

15. dubna 2016

doc. Ing. Ladislav Rožněk, Ph.D.
děkan

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Studentická 13
370 05 České Budějovice

doc. Ing. Milan Jirků, Ph.D.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 3. března 2015

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47 zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce a to - v nezkrácené podobě - elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne

.....

Zlata Zimmermannová

Poděkování

Zde bych chtěla poděkovat své vedoucí práce, paní Ing. Haně Hlaváčkové za cenné rady, které mi poskytla při psaní bakalářské práce.

Obsah

1	ÚVOD	3
2	LITERÁRNÍ REŠERŠE	4
2.1	Význam účetnictví a daňové evidence	4
2.2	Účetnictví	4
2.2.1	Účetní zásady pro vedení účetnictví a terminologie	8
2.3	Daňová evidence	14
3	EVIDENCE PODNIKATELSKÉ ČINNOSTI	18
3.1	Osoby povinné vést účetnictví	18
3.2	Osoby povinné vést daňovou evidenci	20
3.3	Uplatňování výdajů procentem z příjmů tzv. výdajovým paušálem	20
4	CÍL A METODIKA	22
4.1	Cíl práce	22
4.2	Metodika práce	22
5	PRAKTICKÁ ČÁST	24
5.1	Charakteristika vybrané osoby samostatně výdělečně činné	24
5.1.1	Financování majetku	25
5.1.2	System ARES	25
5.1.3	Účetní program	25
5.1.4	Datová schránka	26
5.1.5	Daň z přidané hodnoty	26
5.2	Porovnání účetnictví a daňové evidence v daném příkladu	27
5.2.1	Peněžní deník – daňová evidence	32
5.2.2	Hlavní kniha - účetnictví	36
5.2.3	Porovnání z hlediska účtování	39
5.2.4	Porovnání z hlediska daní z příjmů	43

5.2.5	Shrnutí výhod a nevýhod u daňové evidence a účetnictví.....	46
6	ZÁVĚR	48
I.	SUMMARY AND KEYWORDS	50
II.	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	51
III.	SEZNAM ZKRATEK	
IV.	SEZNAM OBRÁZKŮ A TABULEK	
V.	SEZNAM PŘÍLOH	
VI.	PŘÍLOHY	

1 ÚVOD

Cílem bakalářské práce je komparace daňové evidence a účetnictví u osoby samostatně výdělečně činné, která provozuje řemeslnou činnost.

Každá fyzická osoba, která začne podnikat, se musí rozhodnout, zda povede účetnictví, daňovou evidenci nebo výdaje z příjmů. Daňovou evidenci si může osoba samostatně výdělečně činná vést i samostatně bez účetní, protože zde si bude zapisovat pouze příjmy a výdaje ze své činnosti. Hlavním úkolem účetnictví i daňové evidence je zjištění základu daně z příjmu, která je vstupními daty pro daňové přiznání.

Porovnání daňové evidence a účetnictví je provedeno u osoby samostatně výdělečně činné, která pracuje jako pokrývač a klempíř. Její účetnictví je vedeno externí účetní, která u dané osoby vede daňovou evidenci, pro kterou se podnikatel rozhodl sám.

Daňová evidence je administrativně méně náročná, než je tomu u účetnictví a jsou zde i kladeny nižší požadavky na její vedení. Daňová evidence může být vedena buď v bloku, nebo v Excelu, kde se budou zapisovat příjmy a výdaje, které OSVČ dosáhla ve své živnosti.

Teoretická část zpracovává srovnání daňové evidence a účetnictví. Srovnání se provádí z hlediska definice jak účetnictví, tak daňové evidence a dále jsou srovnávány také typy osob, které vedou účetnictví a které daňovou evidenci.

V praktické části je znázorněn vzorový příklad, který byl vypracován na základě vypůjčeného účetnictví osoby samostatně výdělečně činné za rok 2016. Ve vzorovém příkladu jsou znázorněny faktury přijaté, faktury vystavené, pokladní doklady, bankovní výpisy a další účetní operace, které podnikatel provedl za rok 2016. Vzorový příklad je zpracován jak v daňové evidenci, tak v účetnictví pomocí účetního programu EKONOM. U daňové evidence byl využit peněžní deník, u účetnictví hlavní kniha, rozvaha a výkaz zisku a ztrát. Pro porovnání daně z příjmů byl upraven vzorový příklad tak, aby lépe znázorňoval rozdíl mezi daňovou evidencí a účetnictvím. Dále je znázorněna tabulka ke srovnání hlavních rozdílů mezi daňovou evidencí a účetnictvím.

V závěru jsou popsány jednotlivé výhody a nevýhody účetnictví a daňové evidence. Nakonec je doporučeno podnikateli, jakým způsobem má vést své podnikání.

2 LITERÁRNÍ REŠERŠE

2.1 Význam účetnictví a daňové evidence

Pokud se účetní jednotka rozhodne podnikat **jako OSVČ**, musí si na začátku svého podnikání zvolit mezi třemi způsoby vedení evidence podnikatelské činnosti: účetnictví, daňovou evidencí nebo výdaje z příjmů.

V České republice existovaly do konce roku 2003 dvě účetní soustavy – jednoduché a podvojně účetnictví. Od 1. 1. 2004 bylo jednoduché účetnictví zrušeno a nahrazeno daňovou evidencí, která je upravována zákonem o dani z příjmů.

2.2 Účetnictví

Právními předpisy, upravujícími účetnictví pro podnikatele jsou Zákon o účetnictví č. 563/1991 Sb., vyhláška č. 500/2002 Sb. a České účetní standardy.

Zákon o účetnictví prošel v roce 2016 několika změnami. Účinnost zákona o účetnictví je od 1. 1. 2016. Mezi ty nejdůležitější změny patří například kategorizace účetních jednotek a konsolidačních jednotek a nové definice.

Legislativní úprava účetnictví je dále upravována dalšími právními normami – zákon č.90/2012 SB. o obchodních korporacích, Mezinárodní účetní standardy IFRS, zákon č. 586/1992 S. o daních z příjmů, zákon č.235/2004 o dani z přidané hodnoty a jiné.

Účetnictví vedou právnické a fyzické osoby, které se staly účetní jednotkou. Ty to osoby ať právnická nebo fyzická osoba musí být zapsaná v obchodním rejstříku.

Definice účetnictví:

Účetnictví je písemné zaznamenávání informací o hospodářských jevech podniku, a to v peněžních jednotkách (Štohl, 2016).

Účetnictví jsou údaje:

- o stavu a pohybu majetku a jiných aktiv a závazků a jiných pasiv,
- o nákladech, výnosech a výsledku hospodaření.

Účetnictví musí být vedené účetní jednotkou. Ta je povinna vést účetnictví: správné, úplné, průkazné, srozumitelné, přehledné a musí být zaručena trvanlivost účetních záznamů (Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, 2016).

Účetní jednotka je povinna vést účetnictví v české měně. Pokud je majetek nebo závazek vyjádřen v cizí měně, musí být tato hodnota přepočtena na českou měnu.

Majetek účetnictví je rozdělován na **aktiva** a **pasiva**.

Aktiva = majetek podniku, který zahrnuje (peněžní prostředky, dlouhodobý majetek, zásoby a pohledávky).

Pasiva = finanční zdroje podniku např. vlastní kapitál, úvěry, závazky.

Bilanční rovnice: **Aktiva = Pasiva**

Tento vztah je nazýván rozvahou. Rozvaha je definována jako přehled o aktivech a pasivech v podniku k určitému okamžiku. Sestavuje se na základě údajů, které jsou čerpané z účetnictví. Pro shrnutí, obsahu jednotlivých aktiv a pasiv je znázorněna tabulka.

Tabulka 1: Zjednodušená struktura rozvahy

Aktiva	Pasiva
I. Dlouhodobý majetek - Dlouhodobý hmotný majetek - Dlouhodobý nehmotný majetek - Dlouhodobý finanční majetek	I. Vlastní zdroje - Základní kapitál - Kapitálové fondy a fondy ze zisku - Hospodářský výsledek
II. Oběžný majetek - Zásoby (materiál, zboží, výrobky) - Krátkodobý finanční majetek • pokladna a ceniny • bankovní účty • krátkodobé cenné papíry - Pohledávky	II. Cizí zdroje - Úvěry - Ostatní závazky • dodavatelům • zaměstnancům • ostatním subjektům (finančnímu úřadu, zdravotním pojišťovnám, správě sociálního zabezpečení)

Zdroj: ŠTOHL, 2016, str. 39

Účetní operace se účtují tzv. podvojným způsobem, který používá dvě strany:

- na levé straně **Má dáti**,
- na pravé straně **Dal**.

Podvojnými zápisy se účtuje o skutečnostech, které jsou předmětem účetnictví do období, se kterým tyto skutečnosti časově a věcně souvisí (Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, 2016).

Při účtování se využívá forma účtu, která má podobu písmene T. Tento účet má dvě strany, na jedné straně přírůstky a na druhé straně úbytky. Strany těchto úbytků a přírůstků se řídí podle toho, jestli je to aktivní nebo pasivní účet, více v následující tabulce 2 (Štohl, 2016).

Tabulka 2: Schéma účtování

MD	Aktivní účet	D
Počáteční stav		
Přírůstky (+)		Úbytky (-)

MD	Pasivní účet	D
		Počáteční stav
Úbytky (-)		Přírůstky (+)

Zdroj: ŠTOHL, 2016, s. 39

Výsledkové účty

Do výsledkových účtů patří **náklady** a **výnosy**, které ovlivňují výsledek hospodaření účetní jednotky. Náklady a výnosy jsou řazeny do třídy 5. a 6. směrné účtové osnovy.

Náklady - představují peněžní vyjádření spotřeby (např. nakoupené služby, odpisy, spotřeba materiálu, prodej zboží atd....)

- přírůstky se zobrazují na straně MD.

Výnosy – jsou to výkony účetní jednotky v peněžním vyjádření (vznikají z prodeje zboží, služeb, materiálu a tak dále)

- přírůstek se zobrazuje na straně D.

Náklady a výnosy jsou potřebné pro zjištění hospodářského výsledku. Výsledek hospodaření je zjištěn tak, že náklady jsou odečtené od výnosů.

Výsledek hospodaření může být:

a) zisk: výnosy > náklady

b) ztráta: výnosy < náklady

Zisk patří mezi vlastní zdroje financování majetku (pasiva) (Ryneš, 2016, s. 204 - 205).

2.2.1 Účetní zásady pro vedení účetnictví a terminologie

Účetní zásady

Účetní zásady jsou určitá pravidla, která jsou dodržována při vedení účetnictví a sestavování účetní závěrky. Většina těchto zásad je zpracována v zákoně o účetnictví nebo ve vyhláškách. Hlavní v praxi uplatňované zásady jsou tyto:

- zásada bilanční continuity – vyžaduje dodržení návaznosti zůstatků rozvahových účtů v následujícím účetním období na zůstatky v běžném období,
- zásada věcné a časové souvislosti – účetní jednotka musí účtovat účetní případy do období, do kterého patří,
- stálost účetních metod,
- věrné a poctivé zobrazení skutečnosti,
- přednost obsahu před formou,
- zákaz kompenzace,
- nezávislost účetních období (akruální princip) (Ryneš, 2016, s. 43-50).

Terminologie

Definici účetního období

Účetním obdobím se rozumí nepřetržitě po sobě jdoucích dvanáct měsíců, není-li stanoveno jinak. Účetní jednotka se rozhodne, zda bude používat kalendářní rok nebo hospodářský rok, který začíná prvním dnem jiného měsíce, než je leden (Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, 2016).

Účtová osnova

Při vedení účetnictví jsou účetní jednotky povinny používat účtovou osnovu, která je rozdělena do deseti účtových tříd označených číselnou řadou 0 až 9. Tyto třídy jsou následně rozdělovány do účtových skupin, viz. příloha 1 (Vyhláška č. 504/2002 Sb.).

0 – Dlouhodobý majetek

1 - Zásoby

2 - Krátkodobý finanční majetek a peněžní prostředky

3 - Zúčtovací vztahy

4 - Kapitálové účty a dlouhodobé závazky

5 - Náklady

6 - Výnosy

7 - Závěrkové a podrozvahové účty

8 a 9 – Vnitropodnikové účetnictví (Ryneš, 2016, s. 95 - 105).

Účtový rozvrh

Na začátku účetního období sestavuje účetní jednotka účtový rozvrh, který vychází ze směrné účtové osnovy. Účtový rozvrh je seznam syntetických a analytických účtů. Tento seznam pak bude používán v daném účetním období.

Účetní doklady

Podle zákona o účetnictví má účetní jednotka povinnost účtovat na základě účetních dokladů.

Druhy účetních dokladů:

- faktury přijaté,
- faktury vystavené,
- příjmové pokladní doklady,
- výdajové pokladní doklady,
- bankovní výpisy,
- vnitřní (interní) účetní doklady, např. příjemka, výdejka, a tak dále.

Dále jsou účetní jednotky povinné zaznamenávat účetní případy na účetních knihách a to na základě průkazných účetních záznamů.

Účetní jednotky, které účtují v podvojném účetnictví, tak na účetních knihách vedou své účetnictví (ŠTOHL, 2016).

Účetní knihy

a) deník

Má schopnost prokázat úplnost účetnictví účetní jednotky. Zaznamenává účetní případy samostatně. Účetní případy jsou zde zaznamenány chronologicky.

b) hlavní kniha

Zahrnuje syntetické účty, které účetní jednotka používá. Z této knihy můžeme získat důležité informace o stavu a pohybu jednotlivých složek aktiv, pasiv, nákladů a výnosů.

Obsahuje minimálně tyto údaje:

- *zůstatky účtů ke dni, k němuž se otevírá hlavní kniha*
- *souhrnné obraty strany Má dáti a Dal účtů, alespoň za kalendářní měsíc; vybrané účetní jednotky uvádějí souhrnné obraty denně, nenaplní-li tuto povinnost vybraná účetní jednotka v jiné účetní knize,*
- *zůstatky účtů ke dni, ke kterému se sestavuje účetní závěrka (Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, 2016).*

c) knihy analytické evidence

Zde se dále rozšiřují zápisy v hlavní knize. V knize analytických účtů je podrobnější členění syntetický účtů. V účetnictví se dále můžeme setkat s těmito knihami:

- inventární kniha dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku
- kniha zásob
- pokladní kniha
- kniha pohledávek a závazků, atd.

d) kniha podrozvahových účtů

Spadají sem účetní zápisy, které se neuskutečňují v deníku nebo v hlavní knize. Sleduje se zde majetková situace například pronajatý majetek na leasing, pohledávky nebo závazky z opcí a tak dále, (Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, 2016).

Inventarizace

Účetní jednotka má podle zákona o účetnictví povinnost provádět inventarizaci u majetku a závazků a dále stanoví základní pravidla pro provádění inventarizace. Cílem inventarizace je zjistit skutečný stav majetku a závazků, které jsou zachycené v účetnictví a odpovídají skutečnosti.

Zde může být zjištěn:

- **přirozený úbytek** (když je skutečný stav nižší než účetní stav),
- **manko**,
- **přebytek** (pokud skutečný stav je vyšší než účetní stav).

Inventura

Slouží k zjištění skutečného stavu majetku a závazků k určitému dni u jednotlivých složek. Inventuru členíme na fyzickou inventuru (u majetku hmotné povahy) a dokladovou inventuru (provádí se tam, kde nemůžeme použít fyzickou inventuru, např. u pohledávek, závazků atd.) (Ryneš, 2016, s. 81 – 82).

Účetní uzávěrka

Práce účetní jednotky za účetní období vrcholí sestavením účetní závěrky. Před tím je třeba uzavřít účetní knihy a to k poslednímu dni účetního období. K uzavření účtů je využívána dvojice účtů tzv. uzávěrkových účtů (710 – Účet zisků a ztrát a 702 - Konečný účet rozvázný), zde jsou zúčtovány zůstatky nákladových a výnosových účtů.

Uzavírání účetních knih má několik fází:

1. Přípravné práce
 - a) Inventarizace.
 - b) Zaúčtování účetních operací, které souvisí s běžným obdobím, ale nebyly do jeho konce zaúčtovány.
2. Účetní uzávěrka (Štohl, 2016, s. 279 – 282).

Účetní závěrka (účetní výkazy)

Účetní závěrka je sestavována k rozvahovému dni a to je den, ke kterému se účetní knihy uzavírají. Cílem je vykázat stav majetku, závazků, výnosů, nákladů atd.

Tyto skutečnosti jsou poté vykazovány ve výkazech, které je účetní jednotka povinna sestavovat.

Patří sem:

- a) Rozvaha.
- b) Výkaz zisků a ztrát.
- c) Příloha.

Dále pak mohou obsahovat další výkazy jako je: přehled o peněžních tocích a přehled o změnách vlastního kapitálu.

Podle zákona o účetnictví existují tyto účetní závěrky:

- Řádná účetní závěrka – sestavuje se k rozvahovému dni.
- Mimořádná účetní závěrka – je sestavena v mimořádných situacích, jako jsou například: ke dni zrušení účetní jednotky bez likvidace; ke dni, a tak dále.
- Mezitímní účetní závěrka – je sestavena pokud to vyžadují zvláštní právní předpisy. U mezeitímní účetní závěrky nejsou uzavírány UCE knihy (Štohl, 2016, s. 282 - 286).

2.3 Daňová evidence

Jak už bylo zmíněno daňová evidence je upravována zákonem č. 586/1992 SB. o daních z příjmů. Slouží nám k zjištění základu daně a daně z příjmů fyzických osob. Daňová evidence je používána subjekty, kterými nejsou účetními jednotkami.

Evidence obsahuje tyto údaje:

- a) *o příjmech a výdajích, v členění potřebném pro zjištění základu daně,*
- b) *o majetku a dluhích (Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, 2016, s. 16).*

K daňové evidenci jsou nutné další právní normy:

- Daňové zákony.
- Obchodní zákoník.
- Živnostenský zákon.
- Zákoník práce.
- Zákon o mzdě.
- Zákon o sociálním a zdravotním pojištění.

Daňová evidence nemá žádnou formu vedení, proto ji můžeme vést ručně nebo pomocí nějakého softwaru v knihách, které už byly dříve využívány v jednoduchém účetnictví.

Zásada jednoduchosti nám zachycuje peněžní toky, které přímo souvisí s podnikáním, a stavem majetku a dluhů podnikatele a to na konci zdaňovacího období. Podoba s účetnictví je ve vymezení majetku, který podléhá evidenci, a je určována metoda oceňování majetku a dluhů. Jediná povinnost, která plyne je uchování (chránit, ukládat) daňové evidence za všechny zdaňovací období, pro která neuplynula lhůta pro stanovení daně (Dušek & Sedláček, 2016, s. 10).

Tedy záleží jen na podnikateli, který způsob a formu vedení knih bude využívat, ale dál si musí určit i jaké bude vést vnitřní předpisy, které určí např. pravidla pro evidování pohybu peněžních prostředků, majetku a závazků (Hakalová & Pšenková, 2016, s. 15).

K vedení daňové evidenci můžeme použít např. tyto knihy:

a) Deník příjmů a výdajů

- slouží k evidování příjmů a výdajů pokladních dokladů a bankovních výpisů,
- dále k zapisování průběžných položek a to zejména převodu mezi jednotlivými bankami, k převodu mezi pokladnou a bankovním výpisem,
- zápis do deníku probíhá chronologicky podle daňových dokladů a to tak, že je každé hospodářské transakci vymezen řádek,
- na konci zdaňovacího období budou zjištěny skutečné stavy majetku a dluhů (Hakalová & Pšenková, 2016, s. 29).

b) Kniha pohledávek

- slouží k přehledu podnikateli komu je dlužen,
- evidencí je kniha vydaných faktur.

c) Kniha závazků

- mělo by být zřejmé, o které dluhy se jedná, v jaké výši a vůči komu,
- podnikatel se může rozhodnout, zda bude vést dluhy odděleně (např. zda bude vést dluhy podle jednotlivých věřitelů nebo je bude vést dluhy podle tuzemských a zahraničních subjektů atd.).

d) Evidence majetku a dluhů

- karta hmotného majetku,
- karta nehmotného majetku,
- karta zásob, a tak dále (Dušek & Sedláček, 2016).

Rozdělení příjmů a výdajů v deníku:

a) Evidence příjmů

V těchto příjmech by měly být uvedeny příjmy, které jsou předmětem daně tj. příjmy zahrnované do základu daně a rovněž jsem, patří příjmy nezahrnované do základu daně. Zahrnované příjmy jsou důležité k zjištění základu daně. V průběhu podnikání získává poplatník příjmy, které jsou jak peněžité tak nepeněžité.

Členíme je:

- a) peněžní příjmy – skutečné přírůstky peněžních prostředků, např. příjem hotovosti do pokladny nebo příjem peněz na bankovní účet podnikatele,
- b) nepeněžní příjmy – jsou zde zahrnovány vzájemné pohledávky a dluhy od jiných subjektů,
- c) příjmy dosažené směnou.

Pokud se jedná o příjmy v cizí měně, tak je přepočítávána na jednotný kurz, který stanoví ministerstvo financí a to na základě průměrného kurzu stanoveného ČNB a to poslední pracovní den každého měsíce zdaňovacího období.

Tento kurz je stanoven ministerstvem financí a to na základě stanoveného průměrného kurzu ČNB a to v poslední pracovní den každého měsíce zdaňovacího období (Dušek & Sedláček, 2016).

b) Evidence výdajů

Mohou mít podobu peněžitou a nepeněžitou jako je tomu u příjmů. Jako u příjmů se rozlišují výdaje odčitatelné od základu daně a výdaje neodčitatelné od základu daně.

Výdaje jsou členěny:

- a) peněžní daňové výdaje,

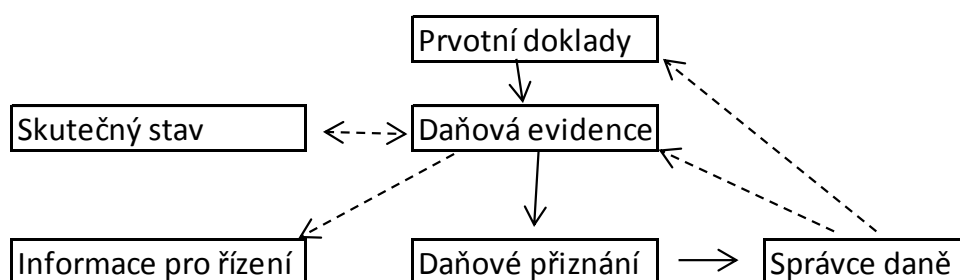
- b) nepeněžní daňové výdaje (náklady) – tyto výdaje snižují základ daně poplatníka, např. odpisy dlouhodobého majetku, tvorba rezerv atd.

Peněžní i hmotné toky, které mají vztah k podnikání, jsou získávány z prodeje služeb, zboží, výrobků a využívány na zajištění, udržení a dosažení příjmů.

Jedná se o majetek, který podnikatel využívá ke své činnosti a finanční zdroje, které vynakládá na krytí majetku podniku (Dušek & Sedláček, 2016, s. 22).

Daňová evidence má více využití, slouží ke zjištění daně z příjmů, která se dále projeví v daňovém přiznání a hlavně se opírá o prvotní doklady více v obrázku 1.

Obrázek 1: Postup vedení daňové evidence

Zdroj: Dušek & Sedláček, 2016, s. 11

3 EVIDENCE PODNIKATELSKÉ ČINNOSTI

3.1 Osoby povinné vést účetnictví

Zákon ukládá právnickým osobám vést účetnictví ode dne jeho vzniku až do dne jeho zániku. Fyzické osoby se po zahájení podnikání rozhodnou sami zda povedou účetnictví dobrovolně, ale některým fyzickým osobám je povinnost jako vedení uložena zákonem.

Právnické osoby

- a) se sídlem v České republice
 - družstva, obchodní korporace – akciová společnost, společnost s ručením omezeným, komanditní společnost a veřejná obchodní společnost,
- b) zahraniční právnické osoby – pokud v České republice podnikají
 - tím se rozumí PO se sídlem mimo České republiky, ale má-li závod nebo odbočku na území České republiky tak je povinná vést podvojně účetnictví.

Fyzické osoby

- a) zapsané v obchodním rejstříku,
- b) podnikatelé, jejichž obrat za bezprostředně předcházející kalendářní rok přesáhl stanovený limit **25 mil. Kč**,
 - stanoven podle zákona o dani z přidané hodnoty včetně zdanitelných plnění osvobozeného od DPH,
- c) podnikatelé, kteří se rozhodli dobrovolně vést podvojně účetnictví,
- d) podnikatelé – kteří jsou společníky sdružených společností, kde aspoň jeden ze společníků vede povinně podvojně účetnictví,

(kde alespoň jeden ze společníků sdružených společností je účetní jednotkou, která je povinná vést podvojně účetnictví),

- e) fyzické osoby, které vedou účetnictví podle zvláštních právních předpisů (Ryneš, 2016).

Účetní jednotky jsou rozděleny do několika kategorií, které jsou od roku 2016 vymezeny zákonem o účetnictví, která jsou znázorněna v následující tabulce:

Tabulka 3: Kritéria a způsob testování pro zařazení účetní jednotky do příslušné kategorie

Typ účetní jednotky (kategorie)	Aktiva – netto Celkem	Roční úhrn čistého obratu	Průměrný počet zaměstnanců	Způsob testování k rozvahovému dni
mikro účetní jednotka	do 9 mil. Kč	do 18 mil. Kč	do 10	nepřekročí dvě kritéria
malá účetní jednotka	do 100 mil. Kč	do 200 mil. Kč	do 50	nepřekročí dvě kritéria a není mikro
z toho				
malá účetní jednotka - bez povinnosti auditu	X	x	X	malá účetní jednotka, která nesplňuje test pro povinný audit (§ 20 ZoÚ)
malá účetní jednotka - povinně auditovaná	X	x	X	malá účetní jednotka, která splňuje test pro povinný audit (§ 20 ZoÚ)
střední účetní jednotka	do 500 mil. Kč	do 1 000 mil. Kč	do 250	nepřekračuje dvě kritéria a současně není mikro nebo malou ÚJ
velká účetní jednotka	nad 500 mil. Kč	nad 1 000 mil. Kč	nad 250	překračuje dvě kritéria nebo je subjektem veřejného zájmu

Zdroj: Ryneš, 2016 s. 39

3.2 Osoby povinné vést daňovou evidenci

Od 1. 1. 2004 bylo jednoduché účetnictví nahrazeno daňovou evidencí. Daňovou evidenci vedou fyzické osoby, které podnikají na základě živnostenského oprávnění tzv. podnikatelé, kteří **dosahují příjmů z podnikání či jiné samostatné výdělečné činnosti**.

Daňovou evidenci vedou podnikatelé na základě OSVČ, které dosahují příjmů z podnikání či jiné samostatné výdělečné činnosti.

Vedou ji osoby, které nesplňují kritéria pro vedení účetnictví.

- osoby, které se nerozhodli vést dobrovolně účetnictví,
- osoby, které nepřesáhli obrat 25 mil. Kč,
- osoby, které nejsou společníky ve sdružených společnostech, kde alespoň jeden ze společníků je účetní jednotkou,
- osoby, kterým nebyla uložena povinnost vést účetnictví zvláštním zákonem.

3.3 Uplatňování výdajů procentem z příjmů tzv. výdajovým paušálem

Tato metoda je nejjednodušší a administrativně nenáročná pro fyzické osoby. V částce výdajů jsou zahrnuty všechny výdaje, které poplatník vynaložil na dosažení příjmů z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti. Cílem této metody je zjednodušit sestavení základu daně z příjmů FO. Fyzická osoba, která uplatňuje výdaj procentem z příjmů, nevede daňovou evidenci.

Při používání výdajových paušálů, které jsou využívány pro výpočet daně z příjmů z podnikání, je povinnost vést:

- *záznamy o příjmech,*
- *evidence pohledávek vzniklých v souvislosti s činností, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti.*

V zákoně o dani z příjmů je uvedeno procento paušální částky. V následující tabulce jsou znázorněna jednotlivá procenta paušální částky.

Tabulka 4: Procento paušálních výdajů

% výdajů	Druh podnikání
80%	Ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství Ze živnostenského podnikání řemeslného Z příležitostné zemědělské výroby
60%	Ze živností ostatních
40%	Z jiné samostatné činnosti
30%	Z pronájmů majetku v OM Z pronájmů

Zdroj: Dušek & Sedláček, 2016, s. 23

Pokud podnikatel má více druhů příjmů, musí se uplatnit i různé procento výdajů podle druhu příjmů.

4 CÍL A METODIKA

4.1 Cíl práce

Hlavním cílem bakalářské práce je porovnání dvou metod evidence podnikatelské činnosti, která je pro zvolenou osobu samostatně výdělečně činnou výhodnější. Osoba samostatně výdělečně činná je fyzickou osobou, která je podnikající dle živnostenského zákona nezapsaná v obchodním rejstříku. V současné době tento podnikatel vede daňovou evidenci, protože se pro vedení účetnictví nerozhodl dobrovolně a ani nesplnil podmínky¹, které jsou uvedeny v zákoně o účetnictví pro vedení účetnictví. Na základě této práce bude zjištěna a doporučena metoda, kterou má podnikatel užívat.

4.2 Metodika práce

Teoretická část, tak zvaná literární rešerše, je orientována na obecné vymezení daňové evidence a účetnictví. Jsou zde také vysvětleny základní pojmy daňové evidence a účetnictví, které jsou získány ze zákonů, z odborné literatury a internetových zdrojů.

Praktická část charakterizuje soukromě hospodařícího podnikatele XY. Poté bude nastíněn vzorový příklad účtování, který bude nejdříve zaúčtovaný v daňové evidenci a následně v účetnictví.

Cílem bakalářské práce je porovnat daňovou evidenci s vedením účetnictvím u posuzovaného subjektu. Proto byly převedeny účetní operace v roce 2016 v daňové evidenci na účetnictví v tomtéž roce. Aby mohly být obě metody věrohodně porovnány, jak z hlediska účetního, tak i z hlediska daňového dopadu.

Před zahájením účtování bude potřeba mít k dispozici veškeré účetní (daňové) doklady, které souvisí s jeho činností. Doklady za rok 2016 spojené s jeho činností byly zapůjčeny externí účetní na základě souhlasu podnikatele XY. Zapůjčené doklady budou nejdříve roztříděny podle jednotlivých skupin a to na pokladnu, běžný účet,

¹ V zákoně o účetnictví – zapsané v obchodním rejstříku; podnikatelé, jejichž obrat za bezprostředně předcházející kalendářní rok přesáhl stanovený limit **25 mil. Kč**

faktury vystavené, faktury přijaté a na interní doklady jako jsou například závazky a pohledávky.

Dále budou účetní doklady seřazeny vzestupně (1. 1. 2016 -31. 12. 2016) podle data vystavení. Poté, co budou doklady roztříděny a seřazeny, tak z nich bude vybráno několik dokladů, které budou zaúčtovány do jednotlivých případů. V účetnictví bude účtován materiál způsobem B tzv. rovnou do spotřeby.

Všechny účetní případy, které souvisí s daným rokem 2016, budou zaznamenány do tabulky v programu Microsoft Excel 2010. Po vytvoření daného příkladu v programu Microsoft Excel 2010 budou jednotlivé příklady zaúčtovány do účetního programu EKONOM, který je běžně dostupný. V programu je zpracována jak daňová evidence, tak i účetnictví (podvojně účetnictví). Po zaúčtování vzorového příkladu do programu EKONOM bude snadné vytvořit peněžní deník u daňové evidence a hlavní knihu u účetnictví. Tím je zjištěno v daňové evidenci a účetnictví výsledek hospodaření a základ daně.

Následně jsou vyhodnoceny výhody a nevýhody daňové evidence a účetnictví na základě zpracovaného příkladu. Nakonec je podnikali XY doporučeno, která metoda je pro něj výhodnější.

5 PRAKTICKÁ ČÁST

5.1 Charakteristika vybrané osoby samostatně výdělečně činné

Pro zpracování praktické části byla vybrána fyzická osoba podnikající dle živnostenského zákona nezapsaná v obchodním rejstříku. Činnost osoby samostatně výdělečně činné spadá do řemeslné činnosti.

Osoba samostatně výdělečně činná, která provozuje řemeslnou činnost, bude nazývána v této bakalářské práci - **podnikatel XY**. Jméno podnikatele není uváděno z důvodu ochrany osobních údajů a dále jsou pozměněny i jména a adresy dodavatelů a odběratelů daného podnikatele XY.

Druh živnosti, kterou podnikatel XY vykonává, je zahrnut do řemeslné činnosti. Činnosti, které spadají do řemeslné živnosti, řeší předpis č. 278/2008 Sb. Obsahové náplně činností. V daném předpise lze najít veškeré činnosti, které lze vykonávat.

Předmětem podnikání, které podnikatel XY vykonává, je klempířství a pokrývačství. Svou činnost vykonává od roku 1992.

Jako klempíř zhotovuje a opravuje výrobky – ohýbáním, stříháním, děrováním a dalším zpracováním plechu. Dále provádí montáž výrobků, které může opravovat. Jeho zhotovené výrobky mohou být např. střešní žlaby, háky a plechové parapety.

Pokrývačství zahrnuje samostatné pokládání a opravování krytin střech a střešních konstrukcí. Dále jeho náplní je řezání a upevňování krytin a izolačních materiálů, opravování střech uměleckých a historických památek.

Podnikatel XY je čtvrtletním plátcem DPH, tuto možnost si zvolil na začátku svého podnikání. U podnikatele XY je vedena daňová evidence, která je zpracovávána externí účetní. Podnikatel XY svou činnost vykonává sám bez zaměstnanců. Podnikatel XY platí za sebe měsíční zálohy v minimální výši na zdravotním a sociálním pojištění.

5.1.1 Financování majetku

Majetek podnikatele je financován z jeho vlastních zdrojů, ale i z cizích zdrojů, jako jsou např. půjčky nebo úvěry. V roce 2016 podnikatel XY neměl žádnou půjčku či úvěr.

5.1.2 Systém ARES

Ekonomické subjekty (osoby samostatně výdělečně činné), které jsou registrovány v České republice, jsou zaznamenány v informačním systému ARES, celý název je Administrativní registr ekonomických subjektů. Program ARES Ministerstva financí umožňuje vyhledávat ekonomické subjekty, které mají přidělené identifikační číslo osoby. Osoby, které jsou zaznamenány v programu ARES, tak nejsou zapsány v obchodním rejstříku. Informace, které program zpřístupňuje, mají pouze informační rysy. Jsou zde zpřístupněny přebírané informace ze zdrojových registrů do databáze ARES.

O podnikateli XY, jsou v programu ARES uvedeny tři odkazy a to na registr ekonomických subjektů, na ministerstvo průmyslu a obchodu a na údaje o subjektech DPH. V registru ekonomických subjektů nalezneme základní informace o podnikateli XY, například identifikační číslo, obchodní firma, statistická právní forma, datum vzniku, sídlo a klasifikace ekonomických činností (ARES, 2013).

5.1.3 Účetní program

Externí účetní vede daňovou evidenci podnikatele XY v účetním programu EKONOM. EKONOM je snadno ovladatelný, výkonný a cenově dostupný. Software je určen pro malé a středně velké podniky. Jeho výhodou je skvělý poměr (cena/výkon) a intuitivní ovládání. Účetní systém obsahuje: daňovou evidenci, podvojný účetnictví, fakturace, mzdy a personalistiku, skladové hospodářství, knihu majetku, knihu jízd, pokladnu, banku a tak dále, více v příloze 2 (EKONOM, 2013).

5.1.4 Datová schránka

Osoba samostatně výdělečně činná, neboli podnikatel XY si zařídil z vlastní vůle datovou schránku². Naopak pro právnické osoby, které jsou zapsané v obchodním rejstříku, je datová schránka povinná ze zákona.

Vedení a založení datové schránky je bezplatné. Při založení dostal podnikatel XY přístupové údaje, aby se do ní mohl přihlašovat. Do datové schránky má přístup fyzická osoba, pro kterou byla zřízena anebo osoba, která je zmocněna podnikatelem XY. Tato osoba je nazývána **pověřená osoba**. V našem případě zmocnil podnikatel XY svou externí účetní.

Datová schránka pomáhá podnikateli XY doručovat (přijímat a podávat) úřední dokumenty a to tím, že podnikatel XY zasílá své dokumenty v elektronické podobě orgánům veřejné moci. Pomocí datové schránky může vyřídit osobní doklady, daňové přiznání, zdravotní (nemocenské, důchodové) pojištění, katastrální řízení, základní registry a tak dále. Jejich cílem je rychlejší, levnější a spolehlivější veřejná správa (Datová schránka, 2016).

5.1.5 Daň z přidané hodnoty

Podnikatel XY, jak je už výše zmíněno, je čtvrtletním plátcem DPH. Využívá přenesení daňové povinnosti – tzv. **tuzemský reverse-charge**. Reverse-charge je upraven zákonem o DPH, tato novela je platná od 1. dubna 2011. Přenesená daňová povinnost je uskutečňována českými plátcí s místem plnění v tuzemsku. Reverse-charge je uplatňován pouze mezi plátcí DPH, tedy mezi firmami a podnikateli. To znamená, že povinnost přiznat a zaplatit daň má plátec, pro kterého byla zdanitelná plnění uskutečněna. Prodejce, který poskytne zboží nebo službu nepřiznává DPH, ale místo něho odvede DPH odběratel. To neplatí pro neplátce nebo osobu nepovinnou k dani, u nich i nadále daň odvádí dodavatel.

² Datová schránka vznikla na základě zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzaci dokumentů a návazných vyhlášek.

5.2 Porovnání účetnictví a daňové evidence v daném příkladu

Z dokladů podnikatele XY bylo vybráno několik nejdůležitějších účetních případů, které jsou dopředu zaúčtovány, na strany Má dáti a Dal z hlediska účetního. Účetní případy jsou nejdříve zaúčtovány do daňové evidence a poté do účetnictví. Nakonec budou porovnány, u daných účetních metod, zjištěné výsledky hospodaření.

Účetní příklady, které jsou použity v níže uvedené ukázce, jsou vypůjčeny od podnikatele XY za rok 2016. Ve vzorovém příkladu jsou uvedeny například faktury přijaté, faktury vystavené, pokladní doklady a výpis z běžného účtu a tak dále. Pro ochranu osobních údajů jsou pozměněny jména a adresy dodavatelů a odběratelů. Uvedený vzorový příklad bude zaúčtován v daňové evidenci a poté v účetnictví (podvojně účetnictví). Všechny částky jsou vyjádřené v Kč.

Počáteční stavy k roku 2016:

Pokladna – 227 957,00 Kč

Bankovní účet – 94 928,03 Kč

Tabulka 5: Vzorový příklad

Datum	Účetní případ	Částka	Účtování	
			MD	D
Leden				
4.1.	Peněžní vklad na běžný účet podnikatele XY	350 000.00	221	491
4.1.	Peněžní vklad do pokladny podnikatele XY	270 000.00	211	491
4.1.	Internet - 1-6/16	1 215.00	518	
	DPH 21%	255.00	343	
	Cena celkem	1 470.00		211
11.1.	Nákup materiálu	3 000.00	501	
	DPH 21%	630.00	343	
	Cena celkem	3 630.00		211
14.1.	Přijatá faktura č. 00001 - materiál - plechy na střechu	12 601.77	501	
	DPH	2 647.23	343	
	Cena celkem	15 249.00		321
18.1.	Zaplacení faktury přijaté č. 00001 z běžného účtu	15 249.00	321	221
28.1.	Výdaj na osobní spotřebu	9 629.00	491	221
Únor				
13.2.	VPD - nákup pomocného materiálu: nýty, klobouček krycí	1 835.00	501	
	DPH 21%	385.00	343	
	Cena celkem	2 220.00		211
26.2.	Vystavená faktura č. 21700001 - rekonstrukce chaty	101 636.46		602
	DPH 21%	21 350.54		343
	Cena celkem	122 987.00	311	
28.2.	Úhrada vystavené faktury č. 21700001 na běžný účet	122 987.00	221	311
Březen				
7.3.	Přijatá faktura č. 00002 - stavebniny DEK a.s. - hřebenáče na RD	148 932.98	501	
	DPH 21%	31 286.02	343	
	Cena celkem	180 219.00		321
10.3.	Zaplacení FAP č. 00002 z BÚ	180 219.00	321	221
17.3.	Rozhlasový poplatek zaplacen z BÚ	270.00	518	221
24.3.	Vystavená faktura č. 21700002 OSVČ (plátcí DPH) - oprava střechy – hřebenáče	210 527.00	311	602
28.3.	Úhrada vystavené faktury č. 21700002 OSVČ (plátce DPH) na pokladnu	210 527.00	211	311

Zdroj: Vlastní zpracování

Duben

1.4.	FAP č. 00003 - nákup firemního automobilu (dodávka)	435 272.73	042	
	DPH 21%	91 407.27	343	
	Cena celkem	526 680.00		321
1.4.	Zaplacena FAP č. 00003 z BÚ	526 680.00	321	221
4.4.	Zapsání do registru vozidel - hrazeno z pokladny	800.00	042	211
5.4.	Vydání tabulky registrační značky - uhrazeno z pokladny	400.00	042	211
6.4.	Zařazení vozidla do používání	527 880.00	022	042
20.4.	Dálniční známka r. 2016 - zaplaceno z pokladny	1 500.00	538	211

Květen

1.5.	FAP č. 00004 - BAUHAUS – nářadí	44 211.57	501	
	DPH 21%	9 287.43	343	
	Cena celkem	53 499.00		321
11.5.	Výdaj na osobní spotřebu z BÚ	14 249.00	491	221
15.5.	Zaplacení FAP č. 00004 z BÚ	53 499.00	221	321
24.5.	Zúčtování pojistného - Koop-pojištění	7 184.00	548	379
24.5.	VBÚ - Koop-pojištění odpovědnosti r. 2016	7 184.00	379	221
25.5.	Vystavená faktura č. 21700003 - oprava RD Šteker (OSVČ - plátce DPH)	77 069.00	311	602
29.5.	Úhrada faktury vystavené č. 21700003	77 069.00	211	311

Červen

9.6.	FAV č. 21700004 oprava střechy kaple	55 142.37	602	
	DPH 21%	11 583.63		343
	Cena celkem	66 726.00		321
14.6.	FAP č. 00005 Stavebniny DEK	15 838.78	501	
	DPH 21%	3 327.22	343	
	Cena celkem	19 166.00		321
14.6.	Zaplacení FAP č. 00005 z pokladny	19 166.00	321	211
20.6.	PPD - úhrada faktury vystavené č. 21700004 za opravu střechy kaple	66 726.00	211	311
30.6.	Poplatky bance	377.00	568	221

Červenec

6.7.	Faktura vystavená č. 21700005 na výrobu pergoly	171 483.78		602
	DPH 21%	36 023.22		343
	Cena celkem	207 507.00	311	
21.7.	Nákup materiálu – hřebíky	3 302.00	501	
	DPH 21%	694.00	343	
	Cena celkem	3 996.00		211
29.7.	Úhrada FAV č. 21700005 - výroba pergoly	207 507.00	211	311

Zdroj: Vlastní zpracování

Srpen

1.8.	FAP č. 00006 - Stavebniny DEK	132 422.72	501	
	DPH 21%	27 817.74	343	
	Cena celkem	160 240.46		321
3.8.	Zaplacení FAP č. 00006	160 240.46	321	221
16.8.	Canis pracovní obuv	385.00	501	
	DPH 21%	81.00	343	
	Cena celkem	466.00		211
24.8.	DPH nadměrný odpočet	4 521.00	221	343

Září

12.9.	VPD - Náradí CB-spony, matice, vruty	1 393.00	501	
	DPH 21%	293.00	343	
	Cena celkem	1 686.00		211
29.9.	Faktura vystavená č. 21700006 - klempířské a pokrývačské práce	183 412.04		602
	DPH 21%	38 528.96		343
	Cena celkem	221 941.00	311	

Říjen

9.10.	Zaúčtování předpisu daně silniční	600.00	538	345
11.10.	Silniční daň z BÚ	600.00	345	221
31.10.	Úhrada faktury vystavené č. 21700006 - klempířské a pokrývačské práce	221 941.00	221	311

Listopad

2.11.	Peněžní vklad vlastníka na běžný účet	100 398.00	221	491
30.11.	Poplatky bance z BÚ	329.00	568	221

Prosinec

1.12.	FAP č. 00007 O2-mobil	6 217.56	518	321
1.12.	Zaplacená FAP č. 00007 O2-mobil 1-11/2016	6 217.56	321	221
5.12.	Zaplaceno na zálohách sociálního pojištění OSVČ r. 2016	21 692.00	526	336
5.12.	Zaplaceno na zálohách zdravotního pojištění OSVČ r. 2016	20 053.00	526	336
6.12.	Zúčtování úhrady sociálního pojištění	21 692.00	336	221
6.12.	Zúčtování úhrady zdravotního pojištění	20 053.00	336	221
16.12.	FAP č. 00007	22 973.92	518	
	DPH 21%	4 826.08	343	
	Cena celkem	27 800.00		321
16.12.	Agentura-účetní zaplacen z BÚ	27 800.00	321	221
30.12.	Připsaný úrok	32.13	221	662
31.12.	Odpis automobilu	47 881.00	551	082

Zdroj: Vlastní zpracování

Shrnutí

Daňová evidence

U daňové evidence sledujeme za daný rok příjmy a výdaje, které souvisí s podnikáním podnikatele XY, což není vůbec náročné ve srovnání s vedením účetnictví. Vedení daňové evidence je ve své podstatě méně časově náročné, než je tomu u vedení účetnictví. Protože podnikatel XY je čtvrtletním plátcem DPH musí vést i evidenci o DPH. Základem daňové evidence je, že musí obsahovat všechny peněžní i nepeněžní příjmy a výdaje, které jsou obdrženy během svého podnikání. Do daňové evidence se zapisují pouze příjmy a výdaje, které byly skutečně uhrazeny v daném roce. Zjednodušení daňové evidence je, že se nemusí vést pohyby peněz, kterými jsou například peněžní prostředky; zdanitelné plnění; nezdanitelné příjmy; výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů; výdaje, které neovlivňují základ daně a průběžné položky.

Účetnictví

V současnosti pro ulehčení vedení účetnictví je vytvořeno mnoho účetních programů. Programy jsou rozděleny do jednotlivých modulů, například faktury vystavené, faktury přijaté, pokladna, banka, interní doklady a tak dále. Usnadňují práci účetním a to tak, že poskytují spoustu přehledů jako hlavní knihu, rozvahu, výkaz zisků a ztrát a podobně. Zákon o účetnictví ukládá povinnost dělat řadu operací, jako jsou kurzové rozdíly, uzávěrkové operace, dohadné účty a další. Na rozdíl od daňové evidence, která tyto operace vůbec nevede.

Pro zpracování výše uvedeného příkladu byl použit účetní program EKONOM a vzorový příklad byl do programu zaúčtován. Při účtování podvojného účetnictví byla použita účtová osnova pro podnikatele, více v příloze 1.

5.2.1 Peněžní deník – daňová evidence

Tabulka 6: Peněžní deník

P E N Ě Ž N Í D E N Í K		Obchodní název (firma) Podnikatel XY		Levá strana		1			
				Období (rok) 2016					
řádek	datum	číslo dokladu	TEXT	PENĚŽNÍ PROSTŘEDKY			ZDANITELNÉ PŘÍJMY		
				v hotovosti	na bankovních účtech		prodej zboží	ostatní	
a	b	c	d	příjmy	výdaje	příjmy	výdaje	5	6
1	04.01.2016	PP200001	počáteční stav	227957,00		94928,03			
2	04.01.2016	BAV00001	Peněžní vklad vlastníka	270000,00					
3	04.01.2016	BAV00002/INT00001	Internet 1-6/16		1470,00				
4	11.01.2016	PV200004	Material - hřebíky		3630,00				
5	18.01.2016	BAV00005/FAP00001	FAP - plechy na RD		15249,00				
6	28.01.2016	BAV00006	Výdaj na osobní spotřebu		9629,00				
Celkem za 2016/01				270000,00	3630,00	350000,00	26348,00		
				266370,00	323652,00				
7	13.02.2016	PV200005	nřý, kloubouček kryč		2220,00			101636,46	
8	28.02.2016	BAV00007/21700001	FAV - rekonstrukce chaty		2220,00	122987,00		101636,46	
Celkem za 2016/02					-2220,00	122987,00		101636,46	
9	10.03.2016	BAV00009/INT00002	Rozhlisový poplatek 1pol./16		270,00				
10	10.03.2016	BAV00008/FAP00002	Stavebniny DEK - hřebenače		180219,00			210527,00	
11	28.03.2016	BAV00010/21700002	Oprava střechy hřebenače			210527,00		210527,00	
Celkem za 2016/03						210527,00	180489,00	210527,00	
					30038,00			210527,00	
12	01.04.2016	BAV00011/FAP00003	Nákup automobilu		526680,00				
13	04.04.2016	PV200006	Správní poplatek	800,00					
14	05.04.2016	PV200012	Správní poplatek	400,00					
15	20.04.2016	PV200007	Dálniční známka r.2016	1500,00					
Celkem za 2016/04					2700,00		526680,00		
					-2700,00				
16	11.05.2016	BAV00013	Výdaj na osobní spotřebu		14249,00				
17	15.05.2016	BAV00012/FAP00004	material - nářadí		53499,00				
18	24.05.2016	BAV00014/INT00003	Koop-pojištění odpověd. r.2016		7184,00				
19	29.05.2016	PP200002/21700003	Oprava střechy RD	77069,00				77069,00	
Celkem za 2016/05				77069,00	74932,00			77069,00	
				77069,00	-74932,00			77069,00	
20	14.06.2016	PV200013/FAP00005	Stavebniny DEK		19166,00				
21	20.06.2016	PP200003/21700004	Oprava střechy kaple	66726,00				55142,37	
22	30.06.2016	BAV00015	Poplatky bance		377,00				
převádí se				641752,00	27716,00	778442,03	808826,00	444374,83	
				614036,00	-30383,97			444374,83	

Zdroj: Start verze účetního programu EKONOM

PENĚŽNÍ DENÍK		VÝDAJE NA DOSAŽENÍ ZAJIŠTĚNÍ A UDRŽENÍ PŘÍJMŮ										VÝDAJE NEOVVLÁŠTĚNÉ			PRŮBĚŽNÉ POLOŽKY		
Obchodní název (firma) Podnikatel XY		ostatní		nákup mater. zboží	mzdy	zdravotní, sociální pojištění	provozní režie	DPH	ostatní	příjmy	výdaje						
7	8	9	10	11	12	13	14	15	16								
	270000,00																
	350000,00	3000,00			1215,00	255,00											
		12601,77				630,00											
						2647,23											
	620000,00	15601,77			1215,00	3532,23			9629,00								
	620000,00			16816,77					9629,00								
	21350,54	1835,00				385,00											
	21350,54	1835,00				385,00											
	21350,54			1835,00					385,00								
		148932,98			270,00												
		148932,98			270,00				31286,02								
				149202,98					31286,02								
				1500,00													
		44211,57			7184,00	9287,43			14249,00								
		44211,57			7184,00	9287,43			14249,00								
		15838,78		51395,57					23536,43								
	11563,63				377,00	3327,22											
32934,17	620000,00	226420,10		236966,10	10546,00	139225,17			460350,73								
652934,17									599575,90								

Zdroj: Start verze účetního programu EKONOM

řádek	datum	číslo dokladu	TEXT	PENĚŽNÍ PROSTŘEDKY				ZDANITELNÉ PŘÍJMY		
				v hotovosti		na bankovních účtech	prodej zboží, výrobků a služeb	ostatní		
a	b	c	d	příjmy	výdaje	příjmy	výdaje	5	6	
			počáteční stav	641752,00	27716,00	778442,03	808826,00	444374,83		
			Celkem za 2016/06	66726,00	19166,00		377,00	55142,37		
				47560,00		-377,00		55142,37		
23	21.07.2016	PV200009	Hřebíky, kloboučky, nůty		3996,00					
24	29.07.2016	PP200004/21700005	výroba pergoly	207507,00				171483,78		
			Celkem za 2016/07	207507,00	3996,00			171483,78		
				203511,00				171483,78		
25	03.08.2016	BAV00016/FAP00006	Materiál				160240,46			
26	16.08.2016	PV200010	Canis pracovní obuv		466,00	4521,00				
27	24.08.2016	BAV00017	DPH nadm. odpočet. 2Q/2016		466,00	4521,00	160240,46			
			Celkem za 2016/08		-466,00		-155719,46			
28	12.09.2016	PV200011	spony,malice,vruty		1686,00					
			Celkem za 2016/09		1686,00					
					-1686,00					
29	11.10.2016	BAV00018	Sliniční daň				600,00			
30	31.10.2016	BAV00019/21700006	Pokryvacské a klempířské práce			221941,00		183412,04		
			Celkem za 2016/10			221941,00	600,00	183412,04		
						221341,00		183412,04		
31	02.11.2016	BAV00020	Peněžní vklad vlastníka			100398,00				
32	30.11.2016	BAV00021	Poplatky bance			100398,00	329,00			
			Celkem za 2016/11			100069,00	329,00			
33	01.12.2016	BAV00023/FAP00007	O2 mobil				6217,56			
34	05.12.2016	BAV00022/INT00004	Zaplaceno na záloh. OSSZ OSVČ				21692,00			
35	05.12.2016	BAV00024/INT00005	Zaplaceno na zálohách VZP OSVČ				20053,00			
36	16.12.2016	BAV00025/FAP00008	Agentura - účetní				27800,00			
37	30.12.2016	BAV00026	Připsaný úrok			32,13			32,13	
38	31.12.2016	INT00006	Odpis r. 2016 auto			32,13	75762,56		32,13	
			Celkem za 2016/12			-75730,43		32,13		
				849259,00	33864,00	1105334,16	1045758,02	799270,65	32,13	
			Celkem za sestavu	815395,00		59576,14		799302,78		

Zdroj: Start verze účetního programu EKONOM

NEZDANITELNÉ PŘÍJMY				VÝDAJE NA DOSAŽENÍ, ZAJIŠTĚNÍ A UDRŽENÍ PŘÍJMŮ				VÝDAJE NEOV. ZÁKLAD DANĚ				PRŮBĚŽNÉ POLOŽKY	
DPH	ostatní	nákup mater. zboží	mzdy	zdravotní, sociální pojištění	provvozní reže	DPH	ostatní	DPH	ostatní	přijmy	výdaje		
7	8	9	10	11	12	13	14	15	16				
32934,17	620000,00	226420,10			10546,00	139225,17	460350,73						
11583,63		15838,78			377,00	3327,22							
	11583,63			16215,78			3327,22						
36023,22		3302,00				694,00							
36023,22		3302,00				694,00							
	36023,22			3302,00			694,00						
		132422,72				27817,74							
	4521,00				385,00	81,00							
	4521,00	132422,72			385,00	27898,74							
	4521,00			132807,72			27898,74						
		1393,00				293,00							
		1393,00				293,00							
				1393,00			293,00						
38528,96					600,00								
38528,96					600,00								
	38528,96			600,00									
	100398,00												
	100398,00												
	100398,00												
	100398,00			329,00									
					6217,56								
					22973,92		21692,00						
					47881,00		20053,00						
					77072,48		4826,08						
				77072,48			4826,08						
							46571,08						
107486,35	724919,00	363537,82			88932,48		172936,99		502095,73				
	832405,35			452470,30			675032,72						

Zdroj: Start verze účetního programu EKONOM

5.2.2 Hlavní kniha - účetnictví

Tabulka 7: Hlavní kniha

Podnikatel XY		Hlavní kniha (01.01.2016 - 31.12.2016)					Strana: 1
Účet	Název účtu	Počáteční stav	Za období od 01.01.		V termínu od 01.01.		Účet celkem
			Má dáti	Dal	Má dáti	Dal	
022	Hmotné movité věci a soubory	0,00	436472,73	0,00	436472,73	0,00	436472,73
042	Nedokončený dl. hmotný	0,00	436472,73	436472,73	436472,73	436472,73	0,00
082	Oprávk. k samostat. mov. věcem	0,00	0,00	47881,00	0,00	47881,00	-47881,00
Účtová třída 0 celkem:		0,00	872945,46	484353,73	872945,46	484353,73	388591,73
211	Pokladna	227957,00	621302,00	33864,00	621302,00	33864,00	815395,00
221	Peněžní prostředky na účtech	94928,03	1011876,13	1047228,02	1011876,13	1047228,02	59576,14
Účtová třída 2 celkem:		322885,03	1633178,13	1081092,02	1633178,13	1081092,02	874971,14
311	Pohledávky z obchodních vztahů	0,00	906757,00	906757,00	906757,00	906757,00	0,00
321	Dluhy z obchodních vztahů	0,00	989071,02	989071,02	989071,02	989071,02	0,00
336	Zúčt. s inst. soc. zab. a zdr. poj.	0,00	41745,00	41745,00	41745,00	41745,00	0,00
343	Daň z přidané hodnoty	0,00	172936,99	112007,35	172936,99	112007,35	60929,64
345	Ostatní daně a poplatky	0,00	600,00	600,00	600,00	600,00	0,00
379	Jiné dluhy	0,00	7184,00	7184,00	7184,00	7184,00	0,00
Účtová třída 3 celkem:		0,00	2118294,01	2057364,37	2118294,01	2057364,37	60929,64
491	Účet individ. podnikatele	0,00	23878,00	720398,00	23878,00	720398,00	-696520,00
Účtová třída 4 celkem:		0,00	23878,00	720398,00	23878,00	720398,00	-696520,00
501	Spotřeba materiálu	0,00	363922,82	0,00	363922,82	0,00	363922,82
518	Ostatní služby	0,00	30676,48	0,00	30676,48	0,00	30676,48
526	Sociální náklady indiv. podnik.	0,00	41745,00	0,00	41745,00	0,00	41745,00
531	Daň silniční	0,00	600,00	0,00	600,00	0,00	600,00
538	Ostatní daně a poplatky	0,00	1500,00	0,00	1500,00	0,00	1500,00
548	Ostatní provozní náklady	0,00	7184,00	0,00	7184,00	0,00	7184,00
551	Odpisy dlouhodob. nemh. a hm. m.	0,00	47881,00	0,00	47881,00	0,00	47881,00
568	Ostatní finanční náklady	0,00	706,00	0,00	706,00	0,00	706,00
Účtová třída 5 celkem:		0,00	494215,30	0,00	494215,30	0,00	494215,30
602	Tržby z prodeje služeb	0,00	0,00	799270,65	0,00	799270,65	-799270,65
662	Úroky	0,00	0,00	32,13	0,00	32,13	-32,13
Účtová třída 6 celkem:		0,00	0,00	799302,78	0,00	799302,78	-799302,78
Celkem:		322885,03	5142510,90	5142510,90	5142510,90	5142510,90	322885,03

Zdroj: Start verze účetního programu EKONOM

Tabulka 8: Rozvaha

Minimální závažný výčet informací podle vyhlášky č. 500/2002 Sb. Účetní jednotka doručí účetní závěrku současně s doručením daňového přiznání za daň z příjmů 1x příslušnému finančnímu úřadu	ROZVAHA ve zkráceném rozsahu ke dni 31.12.2016 (v celých tisících Kč) <table border="1" style="margin: auto;"> <tr> <th>Rok</th> <th>Měsíc</th> <th>IČ</th> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">2016</td> <td style="text-align: center;">12</td> <td></td> </tr> </table>	Rok	Měsíc	IČ	2016	12		Obchodní firma nebo jiný název účetní jednotky Podnikatel XY Sídlo nebo bydliště účetní jednotky a místo podnikání liší-li se od bydliště
Rok	Měsíc	IČ						
2016	12							

Označ. a	AKTIVA b	Číslo řádku c	Běžné účetní období			Minulé úč. období
			Brutto 1	Korekce 2	Netto 3	Netto 4
	AKTIVA CELKEM (2016)	1	1401	48	1353	323
A.	A.Pohledávky za upsaný základní kapitál	2	0	0	0	0
B.	B.Dlouhodobý majetek	3	436	48	389	0
B.I.	B.I.Dlouhodobý nehmotný majetek	4	0	0	0	0
B.II.	B.II.Dlouhodobý hmotný majetek	5	436	48	389	0
B.III.	B.III.Dlouhodobý finanční majetek	6	0	0	0	0
C.	C. Oběžná aktiva	7	964	0	964	323
C.I.	C.I.Zásoby	8	0	0	0	0
C.II.	C.II.Pohledávky	9	89	0	89	0
C.II.1.	C.II.1.Dlouhodobé pohledávky	10	0	0	0	0
C.II.2.	C.II.2.Krátkodobé pohledávky	11	89	0	89	0
C.III.	C.III.Krátkodobý finanční majetek	12	0	0	0	0
C.IV.	C.IV.Peněžní prostředky	13	875	0	875	323
D.	D.Časové rozlišení aktiv	14	0	0	0	0
	PASIVA CELKEM	15		1030		0
A.	A.Mastní kapitál	16		1002		0
A.I.	A.I.Základní kapitál	17		697		0
A.II.	A.II.Ážio a kapitálové fondy	18		0		0
A.III.	A.III.Fondy ze zisku	19		0		0
A.IV.	A.IV.Výsledek hospodaření min.let +/-	20		0		0
A.V.	A.V.Výsledek hosp.běž. účet.období +/-	21		305		0
A.VI.	A.VI.Rozh.o zálohov.výplati podílu zisku	22		0		0
B.+C.	B.+ C.Cizí zdroje	23		28		0
B.	B.Rezervy	24		0		0
C.	C.Závazky	25		28		0
C.I.	C.I.Dlouhodobé závazky	26		0		0
C.II.	C.II.Krátkodobé závazky	27		28		0
D.	D.Časové rozlišení pasiv	28		0		0
	AKTIVA CELKEM (2016)	1	1401	48	1353	323

Sestaveno dne 31.12.2016 čas 12:49	Podpisový záznam statutárního orgánu účetní jednotky nebo podpisový záznam fyzické osoby, která je účetní jednotkou
Právní forma účetní jednotky	Osoba odpovědná za
Předmět podnikání	

Zpracováno účetním a evidenčním systémem EKONOM - www.ekonom-sysem.cz

Zdroj: Start verze účetního programu EKONOM

Tabulka 9: Výkaz zisků a ztrát

V souladu s vyhláškou č. 500/2002 Sb. ve znění č. 472/2003 Sb.		VÝKAZ ZISKŮ A ZTRÁTY ve zkráceném rozsahu		Obchodní firma nebo jiný název účetní jednotky Podnikatel XY	
Účetní jednotka doručí účetní závěrku současně s doručením daňového přiznání k dani z příjmů		k 31.12.2016		Sídlo nebo bydliště účetní jednotky a místo podnikání liší-li se od bydliště	
1x příslušnému finančnímu úřadu		(v celých tisících Kč)			
Rok	Měsíc	IČ			
2016	12				

Označení a	TEXT b	Číslo řádku c	Skutečném období	
			sledovaném 1	minulém 2
I.	I.Tržby z prodeje výrobků a služeb(2016)	1	799	0
II.	II.Tržby za prodej zboží	2	0	0
A.	A.Výkonová spotřeba	3	395	0
B.	B.Změna stavu zásob vl.činn. (+/-)	4	0	0
C.	C.Aktivace (-)	5	0	0
D.	D.Osobní náklady	6	42	0
E.	E.Úpravy hodnot v provozní oblasti	7	48	0
III.	III.Ostatní provozní výnosy	8	0	0
F.	F.Ostatní provozní náklady	9	9	0
*	* Provozní výsledek hospodaření (+/-)	10	306	0
IV.	IV.Výnosy z dlouhodob. finan.maj.-podíly	11	0	0
G.	G.Náklady vynaložené na prodané podíly	12	0	0
V.	V.Výnosy z ostat.dlouhodob. finančního ma	13	0	0
H.	H.Náklady souvis.s ost.dlouhodob. fin.maj	14	0	0
VI.	VI.Výnosové úroky a podobné výnosy	15	0	0
I.	I.Úpravy hodnot a rezervy ve fin.oblasti	16	0	0
J.	J.Nákladové úroky a podobné náklady	17	0	0
VII.	VII.Ostatní finanční výnosy	18	0	0
K.	K.Ostatní finanční náklady	19	1	0
*	* Finanční výsledek hospodaření (+/-)	20	-1	0
**	** Výsledek hospodaření před zdanin. +/-	21	305	0
L.	L. Daň z příjmů	22	0	0
**	** Výsledek hospodaření po zdanění +/-	23	305	0
M.	M.Převod podíl.výsledku hos.společ +/-	24	0	0
***	*** Výsledek hospodaření za účet.období	25	305	0
*	*Čistý obrát úč.ob.I+II+III+IV+V+VI+VII	26	799	0
I.	I.Tržby z prodeje výrobků a služeb(2016)	1	799	0

Sestaveno dne 31.12.2016	Čas 23:01	Podpisový záznam statutárního orgánu účetní jednotky nebo podpisový záznam fyzické osoby, která je účetní jednotkou Osoba odpovědná za účetní závěrku
Právní forma účetní jednotky		
Předmět podnikání		

Zpracováno účetním a evidčním systémem EKONOM - www.ekonom-sysem.cz

Zdroj: Start verze účetního programu EKONOM

5.2.3 Porovnání z hlediska účtování

Účtování vzorového příkladu nebylo tak náročné z hlediska odborných znalostí, ale z hlediska časového.

Daňová evidence

Při účtování daňové evidence je důležité dobře zařadit příjmy a výdaje a to v členění, které je potřebné pro zjištění základu daně z příjmů. Do deníku příjmů a výdajů (neboli v praxi často označován jako peněžní deník) jsou zahrnovány příjmy a výdaje, které byly skutečně uhrazeny v daném roce. Do peněžního deníku se nezapisují hospodářské operace, které předepisují platbu, např. faktury vystavené, faktury přijaté a jiné.

Nejdůležitějším aspektem je umět přesně rozlišit, ze kterých příjmů se odvádí daň státu a naopak, které příjmy se nemusí touto daní zdaňovat. Rozlišujeme příjmy peněz v hotovosti (najdeme ve sloupci 1) nebo na účet (ve sloupci 3). Dále se musí určit, zda se jedná o daňový anebo nedaňový **příjem**.

Daňový příjem = příjem zahrnovaný do základu daně (ve sloupcích 5 a 6)

- ze vzorového příkladu jsou zahrnovány především tyto příklady:

- tržby z prodeje služeb,
- úroky z BÚ.

Nedaňový příjem = příjmem nezahrnovaným do základu daně (ve sloupcích 7 a 8)

- ze vzorového příkladu jsou zahrnovány především tyto příklady:

- peněžní vklad podnikatele,
- příjmy DPH (např. z faktury vystavené).

U výdajů se určuje také, zda se jedná o daňový nebo nedaňový **výdaj**.

Daňový výdaj = výdaje odčitatelné od základu daně (ve sloupcích 9, 10, 11 a 12)

- výdaje, kterými podnikatel snižuje základ daně
- ze vzorového příkladu jsou zahrnovány především tyto příklady:
 - nákup zboží,
 - nákup materiálu,
 - zaplacení internetu,
 - poplatky bance,
 - dálniční známka,
 - zaplacené pojištění odpovědnosti,
 - silniční daň.

Nedaňový výdaj = výdaje neodčitatelné od základu daně (ve sloupcích 13 a 14)

- podnikatel si těmito výdaji nemůže snížit základ daně, daňově uznatelné
 - výdaj na osobní spotřebu,
 - nákup dlouhodobého hmotného majetku (automobil),
 - zaplacené sociální a zdravotní pojištění za podnikatele,
 - DPH z přijatých faktur,
 - splátky úvěrů a půjček.

Účetnictví

Při účtování vzorového příkladu do účetnictví byla použita směrná účtová osnova pro podnikatele. Do účetnictví se zapisují všechny hospodářské operace jako například faktury přijaté, faktury vystavené, pokladna, bankovní účty a tak dále. Pro zaúčtování vzorového příkladu je dobré vědět, které účty patří do aktivních nebo pasivních účtů, aby jednotlivé zaúčtované příklady byly dány na správnou stranu Má dáti nebo Dal.

Aktivní a pasivní účty jsou zaznamenány v **rozvaze**. Rozvaha nám říká, kolik majetku má podnikatel a kde tento majetek vzal.

Do účtů **aktivních** patří například:

- Hmotné movité věci a jejich soubory (022) – jsou zde zachyceny hmotné movité věci, s dobou použitelnosti delší než jeden rok.
- Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek (042) – zde se zachycuje pořizování dlouhodobého hmotného majetku.
- Oprávky k hmotným movitým věcem (082) – vyjadřuje dosavadní výši účetních odpisů k dlouhodobému hmotnému majetku.
- Peněžní prostředky v pokladně (211) – účtuje se zde o stavu a pohybu hotovosti.
- Peněžní prostředky na účtech (221) – účtuje se o přijatých nebo provedených platbách.
- Odběratelé (311) – krátkodobé a dlouhodobé pohledávky v oblasti obchodně závazkových vztahů.

Do **pasivních** účtů zahrnujeme:

- Dodavatelé (321) – krátkodobé dluhy vůči dodavatelům a to na základě obchodně-závazkových vztahů.
- Zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění (336) – na straně Dal, jsou zachyceny dluhy na sociálním a zdravotním pojištění. Na Má dáti se zachycují, nároky na výplaty sociálních dávek.
- Daň z přidané hodnoty (343).
- Ostatní daně a poplatky (345).
- Účet individuálního podnikatele (491) – tento účet patří do skupiny pasiv, ale může nabít jak pasivní tak i aktivní zůstatek. Na tom to účtu se zachycují fyzické osoby – podnikatelé, kteří vedou účetnictví, osobní vklady, výběr individuálního podnikatele a tak dále. Na tento účet je převeden zisk popřípadě ztráta z minulých let.

Dalším finančním výkazem je **výkaz zisku a ztrát**, do kterého zachycujeme náklady a výnosy.

Nákladové účty:

- Spotřeba materiálu (501)
- Ostatní služby (518)
- Sociální náklady individuálního podnikatele (526) - na tento účet se zachycují předpisy sociálního zabezpečení a veřejného zdravotního pojištění, které platí OSVČ.
- Daň silniční (531)
- Odpisy dlouhodobého nehmotné a hmotné majetku (551)
- Ostatní finanční náklady (568)

Výnosové účty:

- Tržby z prodeje služeb (602)
- Úroky (662)

5.2.4 Porovnání z hlediska dani z příjmů

Tabulka 10: Celkový přehled daňové evidence

Podnikatel XY	Celkový přehled evidence k 31.12.2016
Zdanitelné příjmy	799 302,78
Odečitatelné výdaje (z toho nepeněžní)	452 470,30 47 881,00
Rozdíl	346 832,48
Daň z příjmů	52 020,00
Sleva na poplatníka	24 840,00
Daň po slevách	27 180,00
Ostatní příjmy	724 919,00
Ostatní výdaje	502 095,73
Pokladna celkem	815 395,00
Běžný účet celkem	59 576,14
Nepeněžní operace celkem	-47 881,00
Faktury vystavené zůstatek	0,00
Faktury přijaté zůstatek	0,00
Interní pohledávky zůstatek	0,00
Interní závazky zůstatek	0,00

Zdroj: Start verze účetního programu EKONOM

Tabulka 11: Celkový přehled účetnictví

Podnikatel XY	Celkový přehled účetnictví k 31.12.2016
Zdanitelné výnosy	799 302,78
Odečitatelné náklady	452 470,30
Rozdíl	346 832,48
Daň z příjmů	52 020,00
Ostatní výnosy	0,00
Ostatní náklady	41 745,00
Pokladna celkem	815 395,00
Běžný účet celkem	59 576,14
Odběratelé	0,00
Dodavatelé	0,00
Faktury vystavené zůstatek	0,00
Faktury přijaté zůstatek	0,00
Interní pohledávky zůstatek	0,00
Interní závazky zůstatek	0,00

Zdroj: Start verze účetního programu EKONOM

Pro zjištění daně z příjmů byl použit účetní program EKONOM. Tento program nabízí celkový přehled, ve kterém je daná daň vypočtena.

Z předcházejícího porovnání z hlediska daně z příjmů je na první pohled vidět rovnost mezi příjmy a výnosy a také rovnost mezi výdaji a náklady. Z toho vyplývá, že daň z příjmů vyjde jak u daňové evidence, tak u účetnictví stejná, a to 52 020 Kč. Je to z důvodu, že podnikatel XY má splaceny všechny závazky a uhrazeny všechny pohledávky v daném roce 2016. Daň z příjmů činí 15 % u OSVČ jak u daňové evidence, tak u účetnictví. Daň z příjmů se může dále snižovat o slevy na dani. Podnikatel XY uplatňuje pouze slevu na poplatníka. Celková daň po uplatnění slevy na poplatníka je 27 180,- Kč. Dále je patrné, že se pokladna a běžný účet u daňové evidence a účetnictví rovnají.

K lepšímu porovnání daňové evidence a účetnictví je vzorový příklad upraven o dva příklady. Těmito příklady je nezaplacená faktura přijatá a nebyla ani uhrazena faktura vystavená do konce roku 2016 podnikateli XY. V tabulce č. 12 je předpokládáno, že tyto faktury jsou splatné až v roce 2017.

Tabulka 12: Vybraná data ze vzorového příkladu

29.9.	Faktura vystavená č. 21700006 - klempířské a pokrývačské práce	183 412.04		602
	DPH 21%	38 528.96		343
	Cena celkem	221 941.00	311	
1.12.	FAP č. 00007 O2-mobil	6 217.56	518	321

Zdroj: Vlastní zpracování

Obě faktury byly zaplacené a uhrazené až v následujícím roce 2017.

Tabulka 13: Celkový přehled daňové evidence po úpravě příkladu

Podnikatel XY	Celkový přehled evidence k 31.12.2016
Zdanitelné příjmy	615 890,74
Odečitatelné výdaje	429 496,38
(z toho nepeněžní)	47 881,00
Rozdíl	186 394,36
Daň z příjmů	27 945,00
Sleva na poplatníka	24 840,00
Daň po slevách	3 105,00
Ostatní příjmy	724 919,00
Ostatní výdaje	502 095,73
Pokladna celkem	815 395,00
Běžný účet celkem	- 134 564,86
Nepeněžní operace celkem	-47 881,00
Faktury vystavené zůstatek	0,00
Faktury přijaté zůstatek	0,00
Interní pohledávky zůstatek	0,00
Interní závazky zůstatek	0,00

Zdroj: Start verze účetního programu EKONOM

Tabulka 14: Celkový přehled účetnictví po úpravě příkladu

Podnikatel XY	Celkový přehled účetnictví k 31.12.2016
Zdanitelné výnosy	799 302,78
Odečitatelné náklady	452 470,30
Rozdíl	346 832,48
Daň z příjmů	52 020,00
Ostatní výnosy	0,00
Ostatní náklady	41 745,00
Pokladna celkem	815 395,00
Běžný účet celkem	- 134 564,86
Odběratelé	221 941,00
Dodavatelé	27 800,00
Faktury vystavené zůstatek	221 941,00
Faktury přijaté zůstatek	27 800,00
Interní pohledávky zůstatek	0,00
Interní závazky zůstatek	0,00

Zdroj: Start verze účetního programu EKONOM

V tabulkách 13 a 14 lze poznat patrný rozdíl v dani z příjmů mezi daňovou evidencí a účetnictvím. K tomuto rozdílu došlo po nezaplacení přijaté faktury a neuhrazení vystavené faktury, které byly přijaté a vystavené v roce 2016, ale splatné budou až v roce 2017. Do příjmů daňové evidence se vystavená faktura projeví dnem uhrazení, tedy v roce 2017, přičemž v účetnictví se projeví již dnem vystavení. Ve výdajích daňové evidence se projeví faktura přijatá až jejím dnem zaplacení, ale do účetnictví vstupuje již dnem jejího přijetí.

5.2.5 Shrnutí výhod a nevýhod u daňové evidence a účetnictví

Tato kapitola shrnuje výhody a nevýhody u obou metod.

Největší výhodou daňové evidence je její snadné zpracování, ke kterému není potřeba znalosti účetnictví. Proto je podnikatel schopen vést daňovou evidenci sám bez pomoci účetních poradců. Jinou výhodou je nižší administrativní náročnost či forma vedení, která nám umožňuje zaznamenávání daňové evidence ručně (např. v sešitě, který je rozdělen na příjmy, výdaje a na záznam DPH (u plátců)), dále lze využít účetní program nebo Microsoft Excel. Nevýhodou u daňové evidence je, že eviduje pouze aktuální příjmy a výdaje, které neodráží skutečné hospodaření firmy.

Na rozdíl od daňové evidence, má účetnictví vyšší nároky na administrativu a tím i na formu vedení. Při jeho vedení se v dnešní době nejčastěji využívají účetní programy. Kladnou stránkou při vedení účetnictví je poskytování detailního pohledu na hospodaření firmy.

Dalším rozdílem mezi daňovou evidencí a účetnictvím je výpočet výsledku hospodaření. U daňové evidence odečteme výdaje od příjmů, naopak u účetnictví se odečítají náklady od výnosů. Z hlediska odpisů používáme daňové odpisy, které slouží k zjištění základu daně z příjmů a vykazují se ročně. Naopak účetní odpisy vyjadřují přesnější opotřebení majetku, vypočítávají jsou zpravidla měsíčně a jejich výše je zaúčtována do nákladů a nakonec slouží k vypočtení výsledku hospodaření. Z hlediska aplikace odpisů lze v případě účetnictví použít jak daňové, tak účetní odpisy, ovšem v případě daňové evidence lze uplatnit pouze odpisy daňové.

Lepší nastínění základních rozdílů mezi daňovou evidencí a účetnictvím poskytuje následující tabulka 15.

Tabulka 15: Rozdíly mezi daňovou evidencí a účetnictvím

	Daňová evidence	Účetnictví
Administrativní náročnost	Nižší	Vyšší
Cizí měna (kurzové rozdíly)	Nevede kurzové rozdíly	Kurzové rozdíly - jsou nákladové a výsledkové
Forma vedení	Excel, ručně, program	Účetní program
Náklady na vedení (externí služby)	Náklady na daňového poradce (1 za rok)	Náklady na externí účetní, na daňového poradce
Odpis	Daňové odpisy	Účetní odpis Daňový odpis (lze uplatnit v dani z příjmů)
Výpočet výsledku hospodaření	Příjmy - výdaje	Výnosy - náklady
Zaúčtování odpisu	Provozní režie	Náklady: odpisy DM

Zdroj: Vlastní zpracování

6 ZÁVĚR

Cílem této bakalářské práce byla komparace možnosti vedení daňové evidence či účetnictví u vybrané osoby samostatně výdělečně činné provozující řemeslnou činnost. Po porovnání výhod a nevýhod daňové evidence i účetnictví byla doporučena podnikateli XY výhodnější metoda.

Nejdříve byla v literární rešerši definována základní terminologie jak daňové evidence, tak účetnictví. Terminologie byla dále použita i v dalších částech bakalářské práce. Následně byla provedena charakteristika osob, které jsou povinné vést účetnictví a které vedou daňovou evidenci.

Před porovnáním daňové evidence a účetnictví byl charakterizován podnikatel XY, z jehož dokladů byl vytvořen vzorový příklad. Vzorový příklad byl sestaven za celý rok 2016 a byly v něm ukázány nejčastější doklady (faktura vystavená, faktura přijatá, pokladna, běžný účet, a tak dále) podnikatele XY. Poté byl vzorový příklad zaúčtován jak do daňové evidence, tak do účetnictví, a to v účetním programu EKONOM.

Ve vzorovém příkladu byla provedena porovnání mezi daňovou evidencí a účetnictvím z hlediska peněžního deníku u daňové evidence, hlavní knihy – rozvahy – výkazu zisků a ztrát u účetnictví, a dále daně z příjmů. Po prvním porovnání daňové evidence a účetnictví z hlediska daně z příjmů vyšla stejně. To bylo zapříčiněno tím, že podnikatel XY měl v daném roce 2016 všechny přijaté faktury zaplacené a všechny vystavené faktury uhrazeny. Z tohoto důvodu byl vzorový příklad upraven o jednu přijatou a vystavenou fakturu, která byla vystavena sice v roce 2016, ale splatná až v roce 2017. Po této úpravě vyšla odlišná daň z příjmů, jelikož se faktury projeví pouze v účetnictví, nikoliv v daňové evidenci a to proto, že nebyly uhrazeny a zaplacené v roce 2016.

Díky získaným informacím z teoretické a praktické části mohly být porovnány výhody a nevýhody jednotlivých metod, které byly pro lepší přehlednost vloženy do tabulky č. 15. Následovalo porovnání jednotlivých výhod a nevýhod z hlediska administrativní náročnosti, formy vedení, výpočtu výsledku hospodaření, nákladů na vedení účetnictví a další.

Z tohoto porovnání vyplynulo, že pro konkrétního podnikatele XY je nejvhodnější daňová evidence. Z hlediska kontroly výsledku hospodaření je účetnictví výhodnější pouze díky své podvojnosti, avšak díky administrativní náročnosti a nákladům spojeným s vedením účetnictví, je pro daného podnikatele XY příliš náročné a drahé. K vedení účetnictví by navíc potřeboval odborníky na zpracování účetnictví a daní. Vedení účetnictví pro tento typ podnikatele, který nedosahuje velkého obrátu a který neobchoduje se zahraničím, je nevhodné.

Na rozdíl od účetnictví je daňová evidence lepší volbou pro podnikatele XY, a to z hlediska formy vedení, neboť by dokázal sám vést daňovou evidenci - například pomocí sešitu, do kterého by zapisoval své příjmy a výdaje. Je pro něj výhodnější také z hlediska administrativní náročnosti a časového zatížení.

Výhodou pro daňovou evidenci je i skutečnost, že legislativa, podle níž se vede, je již řadu let neměnná zatížení, na rozdíl od účetnictví, které prošlo rozsáhlou novelizací, účinnou od 1. 1. 2016. Na základě výše uvedených skutečností je doporučeno podnikateli XY vést daňovou evidenci.

I. SUMMARY AND KEYWORDS

This bachelor thesis is focused on the comparison of tax records and accountancy. Its aim is to determine such tax records or accountancy which the best meets the requirements of the entrepreneur.

The entrepreneur uses tax records because he did not decide for the accountancy voluntarily. The self-employed person works as a tinsmith, whose business is included in a craftsman activity. According to the law all self-employed people can decide what kind of tax records or accountancy is used.

The tax records and accountancy are compared in all aspects in order to determine their advantages and disadvantages. For the comparison, there is presented a model illustration where the receive invoice, issued invoice, cash account, bank account etc. are used.

Finally, the advantages and disadvantages of tax records and accountancy are assessed. Then, the self-employed person is recommended which approach is more advantageous for him.

Key words: accountancy, entrepreneur, tax records, comparison

II. SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- DUŠEK, J. (2016). *DPH 2016: zákon s přehledy*. Vyd. 13. Praha: Grada Publishing.
- DUŠEK, J., & SEDLÁČEK, J. (2016). *Daňová evidence podnikatelů 2016*. Vyd. 13. Praha: Grada Publishing.
- JINDROVÁ, B., PROCHÁZKOVÁ, D., & STRAKOŠOVÁ, P. (2016). *Účetnictví souvztažnosti v kostce*. Praha: Verlag Dashöfer.
- MARKOVÁ, H. (2016). *Daňové zákony 2016*. Vyd. 25. Praha: Grada Publishing.
- PILÁTOVÁ, J. a kol. (2014). *Daňová evidence*. Vyd. 10. Olomouc: Anag.
- PILÁTOVÁ, J. (2016). *Zákon o účetnictví s komentářem*. Vyd. 15. Praha Grada Publishing.
- RYNEŠ, P. (2016). *Podvojně účetnictví a účetní závěrka*. Vyd. 16. Olomouc: Anag.
- SKÁLOVÁ, J. *Podvojně účetnictví 2012*. Praha: Grada Publishing.
- ŠTOHL, P. (2016). *Učebnice účetnictví 2016: pro střední školy a pro veřejnost*. Vyd. 17. Znojmo: Ing. Pavel Štohl, s.r.o.
- ŠTOHL, P. (2015). *Daňová evidence 2015*. Vyd. 5. Znojmo: Ing. Pavel Štohl, s.r.o.

Internetové zdroje

- Administrativní registr ekonomických subjektů [online]. (2013). Dostupné z: <http://www.info.mfcr.cz/ares/>
- Datové schránky.cz. *Oficiální informační web o datových schránkách* [online]. (2016). Dostupné z: <https://www.datoveschranky.info/>
- EKONOM účetní a evidenční systém [online].(2013). Dostupné z: <http://www.ekonom-system.cz/cz/produkty>
- Portál.POHODA.cz. *Rozdíl mezi daňovou evidencí a účetnictvím* [online]. (2015). Dostupné z: <http://portal.pohoda.cz/>
- Vyhláška č. 500/2002 Sb. (2002). *Ministerstvo financí*. Dostupné z: [z:http://www.mfcr.cz/cs/legislativa/legislativni-dokumenty/2002/vyhlaska-c-500-2002-sb-3454](http://www.mfcr.cz/cs/legislativa/legislativni-dokumenty/2002/vyhlaska-c-500-2002-sb-3454)

III. SEZNAM ZKRATEK

atd. – a tak dále

ČNB – Česká národní banka

D – strana dal

DPH – daň z přidané hodnoty

FO – fyzická osoba

Kč – korun českých

MD – strana má dáti

OSVČ – osoba samostatně výdělečně činná

PO – právnická osoba

ÚJ – účetní jednotka

ZoÚ – Zákon o účetnictví

IV. SEZNAM OBRÁZKŮ A TABULEK

Seznam použitých obrázků

Obrázek 1: Postup vedení daňové evidence	17

Seznam použitých tabulek

Tabulka 1: Zjednodušená struktura rozvahy	6
Tabulka 2: Schéma účtování	6
Tabulka 3: Kritéria a způsob testování pro zařazení účetní jednotky do příslušné kategorie.....	19
Tabulka 4: Procento paušálních výdajů	21
Tabulka 5: Vzorový příklad	28
Tabulka 6: Peněžní deník	32
Tabulka 7: Hlavní kniha.....	36
Tabulka 8: Rozvaha.....	37
Tabulka 9: Výkaz zisků a ztrát.....	38
Tabulka 10: Celkový přehled daňové evidence	43
Tabulka 11: Celkový přehled účetnictví	43
Tabulka 12: Vybraná data ze vzorového příkladu	44
Tabulka 13: Celkový přehled daňové evidence po úpravě příkladu	45
Tabulka 14: Celkový přehled účetnictví po úpravě příkladu	45
Tabulka 15: Rozdíly mezi daňovou evidencí a účetnictvím	46

V. SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1: Účtová osnova pro podnikatele

Příloha 2: Účetní program EKONOM

VI. PŘÍLOHY

Příloha 1: Účtová osnova pro podnikatele

VZOROVÝ ÚČTOVÝ ROZVRH pro podnikatele (pro potřeby učebnice Účetnictví)

082 - Opravy k hmotným movitým věcem a jejich souborům	197 - Opravná položka k zablohám na materiál	331 - Zaměstnanci
085 - Opravy k pěstitelským celkům trvalých porostů	198 - Opravná položka k zablohám na zvířata	333 - Ostatní závazky vůči zaměstnancům
086 - Opravy k dospěným zvířatům a jejich skupinám	199 - Opravná položka k zablohám na zboží	335 - Pohlédávky za zaměstnanci
089 - Opravy k jinému dlouhodobému hmotnému majetku	Účtová třída 2 - KRAJKODOBÝ FINANČNÍ MAJETEK A PENĚŽNÍ PROSTŘEDKY	336 - Zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění
09 - Opravné položky k dlouhodobému majetku	21 - Peněžní prostředky v pokladně	34 - Zúčtování daní a dotací
091 - Opravná položka k dlouhodobému nehmotnému majetku	211 - Pokladna	341 - Daň z příjmů
092 - Opravná položka k dlouhodobému hmotnému majetku	213 - Cenný	342 - Ostatní přímé daň
093 - Opravná položka k dlouhodobému neokonečnému hmotnému majetku	22 - Peněžní prostředky na účtech	343 - Dan z příjme hodnov
094 - Opravná položka k dlouhodobému neokonečnému hmotnému majetku	221 - Bankovní účty	345 - Ostatní daně a poplatky
095 - Opravná položka k poskytnutým zablohám na dlouhodobý majetek	23 - Křítidobé úvěry	346 - Dotace ze státního rozpočtu
096 - Opravná položka k dlouhodobému finančnímu majetku	231 - Křítidobé úvěry	347 - Ostatní dotace
097 - Ocenovací rozdíly k nabytému majetku	232 - Ekonomní úvěry	349 - Spojovací účet k DPH
098 - Opravy k ocenovacímu rozdílu k nabytému majetku	24 - Křítidobé finanční výpomoci	35 - Pohlédávky za společnostmi
Účtová třída 1 - ZÁSOBY	241 - Emisované křítidobé dluhopisy	351 - Pohlédávky - ovládaná nebo ovládaná osoba
11 - Materiál	25 - Křítidobý finanční majetek	352 - Pohlédávky - podstatný vliv
111 - Přetížení materiálu	251 - Mjjetkové cenné papiry k obchodování	353 - Pohlédávky za upsaný zablohání kapitál
112 - Maserání na skladě	252 - Vlastní akcie a vlastní obchodní podíly	354 - Pohlédávky za společnosti při úhradě ztráty
119 - Materiál na cestě	253 - Dluhové cenné papiry k obchodování	355 - Ostatní pohlédávky za společnostmi obchodní korporace
12 - Zásoby vlastní činnosti	255 - Vlastní dluhopisy	358 - Pohlédávky ke společným společnostem
121 - Nedokončená výroba	256 - Dluhové cenné papiry se splatností do jednoho roku držené do splatnosti	36 - Závazky ke společnostem
122 - Polotovary	257 - Ostatní cenné papiry	361 - Závazky - ovládaná nebo ovládaná osoba
123 - Výrobky	259 - Přetvořené křítidobého finančního majetku	362 - Závazky - podstatný vliv
124 - Minder a ostatní zvířata a jejich skupiny	26 - Převody mezi finančními účty	364 - Závazky ke společnostem při rozdělování zisku
13 - Zboží	261 - Peníze na cestě	365 - Ostatní závazky ke společnostem obchodní korporace
131 - Přetížení zboží	29 - Opravné položky ke křítidobému finančnímu majetku	366 - Závazky ke společnostem a členům družstva ze závislé činnosti
132 - Zboží na skladě a v prodávárnách	291 - Opravná položka ke křítidobému finančnímu majetku	367 - Závazky z upsaných nesplacených cenných papírů a vkladů
139 - Zboží na cestě	Účtová třída 3 - ZÚČTOVACÍ VZTAHY	368 - Závazky ke společným společnostem
15 - Poskytnuté zálohy na zboží	31 - Pohlédávky (křítidobé i dlouhodobé)	37 - Jiné pohlédávky a závazky
151 - Poskytnuté zálohy na materiál	311 - Oděrné	371 - Pohlédávky z prodeje závodu
152 - Poskytnuté zálohy na zvířata	313 - Pohlédávky za ekontované cenné papiry	372 - Závazky z konse závodu
153 - Poskytnuté zálohy na zboží	314 - Poskytnuté provozní zálohy	373 - Pohlédávky a závazky z peněžních termínových operací
19 - Opravné položky k zásobám	315 - Ostatní pohlédávky	374 - Pohlédávky z nájmu a pachtu
191 - Opravná položka k materiálu	32 - Závazky (křítidobé)	375 - Pohlédávky z emitovaných dluhopisů
192 - Opravná položka k nesokonečné výrobě	321 - Dodavné	376 - Nakoupené opce
193 - Opravná položka k polotovarům	322 - Směnky k úhradě	377 - Prodané opce
194 - Opravná položka k výrobkům	324 - Přijaté provozní zálohy	378 - Jiné pohlédávky
195 - Opravná položka k mlabyřu a ostatním zvířatům a jejich skupinám	325 - Ostatní závazky	379 - Jiné závazky
196 - Opravná položka ke zboží	33 - Zúčtování se zaměstnanci a institucemi	

Zdroj: <http://moderni-vyuka.svse.cz/media/news/vzorovy-uctovy-rozvrh-2016.pdf?v=132016>

VZOROVÝ ÚČTOVÝ ROZVRH pro podnikatele (pro potřeby učebnice Účetnictví)

38 - Přechodné účty aktiv a pasiv	473 - Emisované dluhopisy	591 - Daně z příjmů	661 - Tržby za vlastní výrobky
381 - Náklady přístřích období	474 - Závazky z nájmů a pachtu	592 - Dan z příjmů splatná	662 - Tržby z prodeje služeb
382 - Komplexní náklady přístřích období	475 - Dlouhodobé přijaté zálohy	593 - Dan z příjmů odložená	664 - Tržby za zboží
383 - Výdaje přístřích období	476 - Dlouhodobé směnky k úhradě	594 - Dodatečné odvody daně z příjmů	
384 - Výnosy přístřích období	479 - Jiné dlouhodobé závazky	596 - Převod podílů na výsledku hospodaření společnosti	
385 - Příjmy přístřích období	48 - Odložený danový závazek a pohledávka	597 - Převod provozních nákladů	
388 - Dohadné účty aktivní	481 - Odložený danový závazek a pohledávka	598 - Převod finančních nákladů	
389 - Dohadné účty pasivní	49 - Individuální podnikatel	599 - Náklady hospodářských středisek	
39 - Opravná položka k zúčtovacím vztahům a vnitřní zúčtování	491 - Účet individuálního podnikatele		
391 - Opravná položka k pohledávkám			
395 - Vnitřní zúčtování			
398 - Spojovací účet při sloužení			
Účtová třída 4 - KAPITÁLOVÉ ÚČTY A DLOUHODOBÉ ZÁVAZKY			
41 - Základní kapitál a kapitálové fondy			
411 - Základní kapitál			
412 - Akho			
413 - Ostatní kapitálové fondy			
414 - Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků			
416 - Rozdíly z ocenění při přeměně obchodních korporací			
417 - Rozdíly z přeměny obchodních korporací			
418 - Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměně obchodních korporací			
419 - Změny základního kapitálu			
42 - Fondy ze zisku a převedené výsledky hospodaření			
421 - Rezervní fondy			
422 - Nedělitelný fond			
423 - Statutární fondy			
424 - Ostatní fondy ze zisku			
426 - Jiný výsledek hospodaření minulých let			
428 - Nerozdělený zisk minulých let			
429 - Neuhrazená ztráta minulých let			
43 - Výsledek hospodaření			
431 - Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení			
432 - Zálhožky na podíly na zisku			
45 - Rezervy			
451 - Rezervy podle zvláštních právních předpisů			
453 - Rezerva na dan z příjmů			
459 - Ostatní rezervy			
46 - Dlouhodobé závazky k úvěrovým institucím			
461 - Dlouhodobé úvěry			
47 - Dlouhodobé závazky			
471 - Dlouhodobé závazky - ovládnána nebo ovládající osoba			
472 - Dlouhodobé závazky - podstatný vliv			
473 - Emisované dluhopisy			
474 - Závazky z nájmů a pachtu			
475 - Dlouhodobé přijaté zálohy			
476 - Dlouhodobé směnky k úhradě			
479 - Jiné dlouhodobé závazky			
48 - Odložený danový závazek a pohledávka			
481 - Odložený danový závazek a pohledávka			
49 - Individuální podnikatel			
491 - Účet individuálního podnikatele			
Účtová třída 5 - NÁKLADY			
50 - Spotřebované nákupy			
501 - Spotřeba materiálů			
502 - Spotřeba energie			
503 - Spotřeba ostatních neskladovatelných dodávek			
504 - Prodané zboží			
51 - Služby			
511 - Opravy a udržování			
512 - Cestovné			
513 - Náklady na reprezentaci			
518 - Ostatní služby			
52 - Osobní náklady			
521 - Mzdové náklady			
522 - Příjmy společníků a členů družstva ze zvláštní činnosti			
523 - Odměny členům orgánů obchodních korporací			
524 - Zákonné sociální a zdravotní pojištění			
525 - Ostatní sociální pojištění			
526 - Zdravotní a sociální poj. individuálního podnikatele			
527 - Zákonné sociální náklady			
528 - Ostatní sociální náklady			
53 - Daně a poplatky			
531 - Daně silniční			
532 - Dan z nemovitých věcí			
538 - Ostatní daně a poplatky			
54 - Jiné provozní náklady			
541 - Zůstatková cena prodaného dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku			
542 - Prodaný materiál			
543 - Dary			
544 - Smluvní pokuty a úroky z prodání			
545 - Ostatní pokuty a penále			
546 - Odpis pohledávek			
547 - Mimořádné provozní náklady			
548 - Ostatní provozní náklady			
549 - Manka a škody z provozní činnosti			
55 - Odpisy, rezervy, komplexní náklady přístřích období a opravné položky z provozní oblasti			
551 - Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného			
552 - Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku			
553 - Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku			
554 - Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku			
555 - Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku			
556 - Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku			
557 - Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku			
558 - Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku			
559 - Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku			
56 - Finanční náklady			
561 - Prodané cenné papíry a podíly			
562 - Úroky			
563 - Kursové zisky			
564 - Náklady z přecenění cenných papírů			
565 - Náklady z finančního majetku			
566 - Náklady z derivátových operací			
567 - Mimořádné finanční náklady			
568 - Ostatní finanční náklady			
569 - Manka a škody na finančním majetku			
57 - Rezervy a opravné položky ve finanční oblasti			
574 - Tvorba a zúčtování finančních rezerv			
579 - Tvorba a zúčtování opravných položek ve finanční činnosti			
58 - Změna stavu zásob vlastní činnosti a aktivace			
581 - Změna stavu nedokončené výroby			
582 - Změna stavu polotovárů			
583 - Změna stavu výrobků			
584 - Změna stavu zvířat			
585 - Aktivace materiálů a zboží			
586 - Aktivace vnitropodnikových služeb			
587 - Aktivace dlouhodobého nehmotného majetku			
588 - Aktivace dlouhodobého hmotného majetku			
59 - Daně z příjmů, převodové účty a rezervy na dan z příjmů			
591 - Dan z příjmů splatná			
592 - Dan z příjmů odložená			
593 - Tvorba a zúčtování rezervy na dan z příjmů			
594 - Dodatečné odvody daně z příjmů			
596 - Převod podílů na výsledku hospodaření společnosti			
597 - Převod provozních nákladů			
598 - Převod finančních nákladů			
599 - Náklady hospodářských středisek			
Účtová třída 6 - VÝNOSY			
60 - Tržby za vlastní výrobky a zboží			
601 - Tržby za vlastní výrobky			
602 - Tržby z prodeje služeb			
604 - Tržby za zboží			
64 - Jiné provozní výnosy			
641 - Tržby z prodeje dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku			
642 - Tržby z prodeje materiálů			
644 - Smluvní pokuty a úroky z prodání			
646 - Výnosy z odpisovaných pohledávek			
647 - Mimořádné provozní výnosy			
648 - Ostatní provozní výnosy			
66 - Finanční výnosy			
661 - Tržby z prodeje cenných papírů a podílů			
662 - Úroky			
663 - Kursové zisky			
664 - Výnosy z přecenění cenných papírů			
665 - Výnosy z finančního majetku			
666 - Výnosy z derivátových operací			
667 - Mimořádné finanční výnosy			
668 - Ostatní finanční výnosy			
69 - Převodové účty			
697 - Převod provozních výnosů			
698 - Převod finančních výnosů			
699 - Výnosy hospodářských středisek			
Účtová třída 7 - ZÁVĚRKOVÉ A PODROZVAHOVÉ ÚČTY			
70 - Účty rozvahové			
701 - Podařenci účet rozvahový			
702 - Konečný účet rozvahový			
71 - Účet zisků a ztrát			
710 - Účet zisků a ztrát			
75 až 79 - Podrozvahové účty			
Účtové třídy 8 a 9 - VNITROPODNIKOVÉ ÚČETNICTVÍ			

Zdroj: <http://moderni-vyuka.svse.cz/media/news/vzorovy-uctovy-rozvrh-2016.pdf?v=132016>

Příloha 2: Účetního programu EKONOM

Zdroj: Start verze účetního programu EKONOM